Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 129. — ŠTEV. 129. NEW YORK, TUESDAY, JUNE 3, 1913. — TOREK, 3. JUNIJA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Situacija v stavki tkalcev v Patersonu.

—o—

Stavkarjem se ni dovolilo odložilnega povelja, za kojega so bili naprosili.

—o—

POVRATEK NA DELO.

—o—

Policija in župan v Patersonu nista dovolila uporabe telovadnice za zborovanje.

—o—

Pred podkancelarjem Stevensonom v Jersey City se je včeraj razpravljalo o prošnji za odložilno povelje proti županu in policijski oblasti v Patersonu, N. J. Potom tega odložilnega povelja naj bi se slednjim prepovedalo zabraniti stavkujočim tkalcem uporabo tamošnje telovadnice za zborovanja. Pravni zastopnik posestnika dvorane je izjavil, da je vsled policijske prepovedi po krivici oškodovan v svoji obrti.

Zastopnik mesta Paterson pa je zastopal stališče, da so govori, katere so v dotični dvorani govorili agitatorji I. W. W., hujskajoči in nevarni ter da so se na tem mestu večkrat vršili pretepi, kojih policija ni mogla preprečiti.

Neki stenograf je prečital celo vrsto izvlečkov iz govorov, katere so baje govorili agitatorji I. W. W. Patricku Quinlan se polaga v usta sledeče besede: "Izpremenili bomo Paterson v svetlo gorečo peč in privatne hiše v grobišča."

Konečno je izjavil zastopnik mesta Paterson, da je ondotni župan pripravljen, da svoji privatno tožbo radi zaprtja telovadnice. Kancler Stevenson je predlog odklonil.

Šerif Wedin je dobil včeraj od sodnika Minturna naročilo, naj predloži imena sedemdesetih meščanov, izmed kojih bode izvoljenih dvanajst porotnikov, ki bodo sodili obdolžene voditelje stavkarjev.

Z včerajšnim dnem se je pričel petnajsti teden velike stavke v Paterosonu. Privatni pazniki, ki so postavljeni pred tovarnami, so priznali, da je število onih, ki so se vrnili na delo, zelo majhno.

Ker se je smejala se je zadušila.

Chicago, Ill., 2. junija. — Miss Angelina Schefer, 20 letna deklica, se je včeraj zvečer zadušila. Njen ženin, Albert Hodofer, je namreč pripovedoval zelo komično povest. Deklica se je tako smejala, da se je odločil umeten zob ter ji zdrknil v grlo. Radi tega je pozneje nastopila smrt.

Cestni ropar ubil dva človeka.

Seaford, Del., 2. junija. — George Dutton, zamorec, ki je kot cestni ropar med Bridheville in Greenwood ustrelil nekega drugega zamorca, je danes nedaleč od istega mesta ustrelil zopet enega zamorca, ki je pripadal četi, ki je zasledovala Duttona. Slednji je dobro oborožen ter se skriva v gozdovih.

Proti naseljniški predlogi.

—o—

Večina inozemcev ne odobrava nove Dillinghamove naseljniške predloge.

—o—

Washington, D. C., 2. junija. Kakor že poročano, započel je senator Dillingham zopet svojo borbo za uvedbo nove naseljniške postave; tozadevno predlogo namerava uročiti kongresni zbornici že jutri. Ako bi stopila njegova predloga v veljavo, bi bile najbolj prizadete južno-evropejske države. Dillingham je dobro vedel, da je vetiral bivši predsednik Taft njegovo znano naseljniško predlogo vsled tega, ker se je zahtevalo od naseljencev pismenost; v svoji novi točki je pa sedaj pismenost popolnoma izpustil.

Glasom Dillinghamove nove naseljniške predloge naj bi se število naseljencev znatno omejilo in določilo v gotovi odstotni meri tako, da bi ne prekašal vsakoletni prirastek naseljencev 10 odstotkov izmed skupnega števila dotične narodnosti, bivajoče v Zedinjenih državah. Vsaka narodnost, oz. država bi smela pošiljati semkaj na leto najmanj 5000 izseljencev.

Vsled te omejitve števila naravno niso zopet zadovoljni prizadeti krogi. Velika "Narodna liberalna naseljniška liga" s svojimi številnimi člani vseh narodnosti bo ukrenila potrebne korake proti označeni predlogi, ki je sestavljena na povsem nezdravi, krivični in neprikladni podlagi. Tej zvezi bodo stali v borbi nedvomno na strani vsi prijatelji inozemskih delavcev in njim naklonjeni listi.

Japonska za mir.

—o—

Sprejeti hoče v principu mirovni načrt državnega tajnika Bryana, ki je pričel z akcijo.

—o—

Washington, D. C., 2. junija. Japonski poslanik, baron Chinda je danes proti večeru obiskal državnega tajnika Bryana ter mu naznanil, da je Japonska v principu sprejela načrt za ohranjenje svetovnega miru. Države, ki bodo pristopile k tej zvezi, se bodo zavezale, da se najmanj devet mesecev vzdrže sovražnosti. Tekom tega časa naj bi reševela mednarodna komisija sporna vprašanja.

Izjava poslanika Chinde, da je njegova vlada pripravljena proučevati načrt svetovne mirovne zveze, pa nima nobenega stika s pogajanji, ki se vrše sedaj med obema državama glede californijskega zemljiškega zakona. Tekom današnjega obiska je govoril japonski poslanik z Bryanom o tej zadevi kake pol ure, a brez definitivnega rezultata, to pa v prvi vrsti vsled tega, ker ni dobil japonski poslanik od svoje vlade še nikakih posebnih navodil.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

Krasni in brzi parniki
(Avstro-American proge)

MARTHA WASHINGTON
odpluje v soboto dne 14. junija

Kaiser Franz Josef I.
odpluje v soboto dne 21. junija
vožnja do Trsta samo 13 dni.

Cena vozних listkov:
do Trsta ali Reke - - $37.00
do Ljubljane - - - $38.18
do Zagreba - - - - $38.08

Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo $4.00 več za odrasle, za otroke polovica. Ta oddelek posebno družinam priporočamo.
Vožnje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Iz delavskega sveta. Konvencija kurjačev.

—o—

Posebna preiskava premogarskih razmer v West Virginiji se prične 10. junija.

—o—

STAVKA KOTLARJEV.

—o—

Nemiri v Bostonu. Stavka brivcev. V Fall River stavka 300 zidarjev.

—o—

Washington, D. C., 2. junija. V dolgi konferenci s zastopniki United Mine Workers in s posestniki rudokopov v Pait Creek in Cabin Creek-premogovnem okraju, je sklenil senatni odsek, da bo začel 10. junija preiskovati naravnost nečloveške razmere, v katerih živijo premogarji West Virginije. Preiskava bo trajala dva tedna, nakar se bo takoj poslalo poročilo v Washington.

Washington, D. C., 2. junija. Danes se je tukaj začelo 26-letno zborovanje železniških kurjačev; navzočih je 1100 delegatov. V sredo bo sprejel predsednik Wilson v Beli hiši zastopnike konvencije. Zborovanje bo trajalo cel mesec.

Boston, Mass., 2. junija. Tukaj je zastavkalo 500 kotlarjev, ki upajo, da jim bodo sledili tudi tovariši po drugih država. Ljudje zahtevajo višjih plač in regulacije delavnega časa. Stavka bo največ škodovala tovarni Atlantic Works v East Bostonu.

Fall River, Mass., 2. junija. — Tukaj je zastavkalo 300 zidarjev, ker jim ni zvišala Fall Raver Builders Association urne plače za pet centov. Ker stavkajo tudi tesarji, je skoraj večinoma vse zidanje vstavljeno.

Boston, Mass., 2. junija. — Ko so danes zastavkali brivci in snažilci čevljev, bi kmalo prišlo do resnih nemirov. Štrajkarji so s kamenjem obmetavali brivske lokale in se pri vsaki priliki zoperstavljali policiji. Snažilci čevljev so organizirani v posebni uniji.

Alfred Austin — umrl.

London, Anglija, 2. junija. — Danes je umrl v svojem domu v Swinford Old Manor 15. angleški z lovorjevim vencem kronani pesnik, Alfred Austin. Bil je že dalj časa bolan. Po poklicu je bil Austin sicer pravnik, a odvetniške prakse ni nikdar izvrševal. Bil je novelist, vojni poročevalec in politični pisatelj. Svojo prvo pesnitev je objavil anonimno v starosti 18 let, predno je še promoviral na londonski univerzi. Veliko let je bil časnikarski poročevalec v Rimu in tekom nemško-francoske vojne je sledil operacijam v glavnem stanu pruskega kralja. Leta 1911. je objavil svoj življenjepis.

50 ranjenih vsled kolizije.

Bruselj, Belgija, 2. junija. — V bližini belgijskega okraja Dilbeck šta trčila skupaj danes dva osebna vlaka. Več vozov je bilo razbitih in kakih 50 oseb je težko poškodovanih.

Predrzni banditi.

K zlatrju Mandelu Greenhaus, štv. 73. Forsyth Str., je prišel nek neznanec in ga prosil, da naj mu natančnejše pokaže uro, ki jo ima v izložbi. Ko je zlatar hotel ugoditi njegovi želji, je potegnil ta iz žepa revolver in mu zapretil s smrtjo, če bi zakričal. V istem hipu so stopili v trgovino še trije drugi možki in začeli krasti vse, kar jim je prišlo pod roko. Ukradli so za kakih $8800 zlatnine, pobili prestrašenega trgovca na tla, zaklenili trgovino in brez sledu izginili. Ko se je zlatar zavedel je moral ubiti okno, da je prišel na cesto. Celo stvar je takoj sporočil policiji, katera pa doseda še ni imela nikakega uspeha.

Nesrečna deklica.

—o—

Pri likanju svojega pajčolana za birmo je našla 11 letna deklica smrt.

—o—

11-letna Marija Gallagher, stanujoča na 565. Amsterdam Ave. v New Yorku je bila minulo nedeljo pri sv. birmi v cerkvi presv. Imena na Amsterdam Ave. in 99. cesti. Za prihodnjo nedeljo je napovedano v tej cerkvi prvo sv. obhajilo otrok farne šole, kojega bi se imela udeležiti naša pridna Marija.

Polna veselja in radosti tega dogodka si je pripravljala včeraj popoldne sama doma svojo prazniško obleko in je hotela zlikati svoj pajčolan za cerkveno otroško parado. Pri tem se ji je pa vnela vsled nepreviднosti pri plinovi peči njena obleka in pajčolan. Kmalu zatem je zbežala 11-letna Marija Gallagher že vsa v ognju venkaj iz kuhinje in klicala sosede na pomoč.

Mrs. Anna Thomas je hotela rešiti deklico gotove smrti, ni pa ravnala pri tem pravilno vsled strahu in razburjenosti ker je trgala raje obleko raz deklico namesto da bi obleko pogasila.

Omilovanja vredna deklica je kmalu po prihodu v Polyelinie bolnišnico umrla v groznih bolečinah. Med to katastrofo je bila njena mati in oče z doma.

Boj s cigani.

—o—

Ciganska tolpa odvedla triletnega dečka in ga kasneje skrila v gozdu.

—o—

Gloucester, N. J., 2. junija. — Ob Point Breeze Ave. nedaleč od tuk. Shuykill predmestja je taborila zadnje dni večja družba potujočih ciganov. Šele danes proti mraku so se napotili dalje proti New Yorku; računa se, da je štela ta ciganska karavana nad 20 voz. Blizu Jersey Ave. so ukradli cigani najprvo farmerju Timonsu dragocenega konja; pred Thomas Kellyevo hišo je pa pograbila neka stara ciganka tri leta starega gospodarjevega sinčka in ga skrila med druge ciganske otroke na svoj voz.

Vest o tem činu se je kmalu raznesla po okolici, vsled česar se je zbralo številno oboroženih vaščanov ki so se spustili v tek za cigansko tolpo. Več policajev na konjih, dalje zasledovalcev z avtomobili in biciklji je zajelo cigane blizu naselbine Westville. Tu se je vnel med cigani in policisti hud boj, vsled česar je bilo nekaj izmed ciganov opasno ranjenih. Nad 300 mož broječa množica domačega ljudstva je hotela celo cigansko tolpo na mestu linčati.

Ukradenega Kellyevega dečka so našli šele zvečer na nekem samotnem prostoru sredi gozda, kamor so ga cigani postavili še prezno jih je zajela razjarjena množica ljudstva.

Z Ellis Islanda.

Paša Williams dela še vedno po starem. Vsak dan izključuje precejšnje število mladih naseljencev, češ, da so kontraktni delavci. Nazaj v domovino so poslali deset krepkih Rusov, več Armencev in Italijanov. Vse to se dogaja s tako naglico, da različne družbe še časa nimajo, da bi vložile priziv.

Samomor radi prenapornega učenja.

Manchester, Conn., 2. junija. — Jonathan C. Bigelow jr., 19 letni dijak Trinity College, je tekom noči izvršil v svojem stanovanju samomor. S puško si je pognal krogljo v glavo. Petelina je sprožil s peto. Za vzrok samomora se smatra prenaporno učenje ter skrb radi bližajoče se skušnje.

Položaj na Balkanu. Pomemben sestanek.

—o—

Pogodba med Srbi in Grki. Ministrski predsedniki hočejo rešiti vsa sporna vprašanja.

—o—

ALBANSKA MEJA.

—o—

Dr. Danev odpoklican v Sofijo. Mirovna konferenca nima velikih uspehov.

—o—

Solun, Macedonija, 2. junija. Iz verodostojnega vira se poroča, da sta sklenili Grška in Srbska med seboj politično pogodbo, ki je naperjena proti zahtevam bolgarske vlade.

Bolgarski poveljnik, ki je s svojim vojaštvom v bližini Soluna, je obvestil danes poveljnika grških čet, da Bolgari ne bodo prodirali naprej.

Sofija, Bolgarsko, 2. junija. — Bolgarski in srbski ministrski predsednik, ki sta se sestala včeraj na bolgarski meji sta se izrazila, da naj bi se sestali v doglednem času vsi štirje ministrski predsedniki in rešili sporna vprašanja v prid zaveznikom.

London, Anglija, 2. junija. — D. S. Danev, zastopnik Bolgarske na mirovni konferenci v Londonu, je bil danes brzojavno odpoklican nazaj v Sofijo.

Rim, Italija, 2. junija. Francija, ki je dosedaj v vseh ozirih podpirala grške zahteve, je zadovoljna s predlagano albansko mejo. Kraj Gorica pripade najbrže Albaniji.

London, Anglija, 2. junija. — Težkoče, ki so bile nastale med zavezniki, so skoraj docela odstranjene. Srbski in bolgarski ministrski predsednik sta zelo prijazno konferirala, čeravno še ni Bolgarska dopustila, da bi se črtale gotove točke zaveznіške pogodbe.

Mirovna konferenca v Londonu nima posebnih uspehov. Zastopniki turške vlade so predlagali, da naj se začne z izmenjavo jetnikov.

40 ljudožrcev obešenih.

London, Anglija, 2. junija. — Ker se jim je dokazalo, da izvršujejo praktično kanibalstvo in darujejo malikom ljudi, je bilo 40 članov "Leopard Society" neneke tajne organizacije, obešenih v Sierra Leone, angleški koloniji na zapadni obali Afrike.

Dr. Friedmann.

Newyorški mestni zdravstveni svet je odredil strogo preiskavo v zopetnih dveh slučajih smrti Dr. Friedmannovih bolnikov. Skupno število žrtev tekom njegovega zdravljenja znaša dosedaj že osem. Kakor znano je, je oblast prepovedala Friedmannu ubrizgavanje njegovega seruma v državi New York.

Portugalska in Vatikan.

Lizbona, Potrugalska, 2. junija. Odkar se je ustanovilo portugalsko republiko se je delovalo na to, naj bi se popolnoma ločilo cerkev od države. Danes se je sprejelo tozadevno predlogo v poslanski zborniei z veliko večino glasov, vsled tega bo portugalska vlada odpoklicala svojega legata v Vatikanu.

Za varstvo otrok.

Berolin, Nemčija, 2. junija. — V poslanski zborniei se bo glasovalo te dni za novo predlogo, ki se ozira na zdravje otrok. Zanaprej se namreč v Nemčiji ne bo smelo več hraniti otrok z mlečnimi steklenicami, ki imajo gumijeve konce na dnu cevke.

Mlad morilec.

Elgin, Ill., 2. junija. — Sodnik C. F. Irwin je obsodil danes 14 letnega dečka Herman Coppesa v dosmrtno ječo, ker je letos dne 14. aprila umoril farmerico Marijo Sleep in njuna dva otročiča.

Živi zakopani.

—o—

Neki slaboumnež je zakopal v pesek blizu Atlantic City tri otroke premožnega hotelirja.

—o—

Atlantic City, N. J., 2. junija. Nedaleč od George Wallsevega hotela na Florida Avenue so se igrali danes popoldne ob morskem obrežju trije Wallersejevi otroci. Gledali so radovedno, kako je kopal neki mlad mož v pesku 6 čevljev globoko jamo. Ko je že dovršil svoje delo, je tujec s silo pometal vse tri otroke v jamo in isto zasul s peskom do vrha.

Ves ta dogodek so opazovali otroci nedaleč od onega mesta. Neka deklica je zatem takoj obvestila očeta zakopanih otrok in poklicala na pomoč ljudi iz bližine. Walls je s pomočjo svojih sosedov po četrt ure trajajočem naporu izkopal dotično jamo ter dospel resnično do zakopanih otrok. Eden izmed teh je bil že mrtev, ker se je zadušil; preostala dva so pa prepeljali naglo k bližnjemu zdravniku; tudi ta dva bosta težko okrevala vsled velike izgube krvi iz nosa.

Prestrašeni oče se je moral najprvo boriti z slaboumnim morilcem, kajti slednji ga je napadel s kamenjem in ga je hotel tudi zadaviti. Šele kasneje poklicani policiji se je posrečilo spraviti slaboumneža na varno. Morilec Wallsejevih otrok je še mlad človek; svojega pravega imena noče povedati, trdi le, da je član neke ugledne rodbine iz Philadelphije.

Burni prizori.

—o—

V francoski poslaniški zbornici se vrše burne debate glede 3 letne vojaške službe.

—o—

Pariz, Francija, 2. junija. — V poslaniški zbornici se je pričela danes debata o predlogi, potom koje naj se podaljša vojaška službena doba od dveh na tri leta. Razpravljanje v komisiji je trajalo skoro tri mesece, ker je bil načrt vložen dne 6. marca. Posvetovanj te komisije se je udeležilo veliko visokih častnikov kot zastopnikov vlade.

Le Herrissee, predsednik vojaške komisije, je otvoril debato ter utemeljeval potrebo podaljšanja vojaške službene dobe in sicer z ozirom na nemško oboroževanje v letih 1911., 1912. in 1913. Potem ko je poslanec Chantemps zelo ostro obsodil predlogo ter napadal vojaške oblasti, dočim mu je general Pau odgovarjal, so nastali v zbornici burni prizori, ki so dosegli višek, ko je vložil socijalistični poslanec Jean Jaures resolucijo, v kateri se vojaškim komisarjem izreka graja, ker so baje skušali uplivati na zbornico. Poslanec Chantemps bo nadaljeval jutri svoj govor.

Strela zahtevala 12 žrtev.

Madrid, Španija, 2. junija. — V Saragozi je udarila strela v neko še ne dovršeno poslopje. Poslopje se je podrlo ter pokopalo pod seboj kakih dvanajst delavcev, ki so skoro gotovo vsi našli smrt. Pet trupel so že potegnili izpod razvalin.

Zadružna kuhinja.

Montclair, N. J., 2. junija. — Člani tuk. Unity cerkvene občine nameravajo zgraditi svojo lastno, veliko zadružno kuhinjo po najbolj modernem načinu. Naprava bo veljala približno $7000. Dosedaj se je prijavilo že nad 60 družin, ki bodo naročevale jedila iz te kuhinje. Cena precej okusnega kosila za eno osebo bo znašala 25c ter se bodo jedi dostavljale strankam v avtomobilih na dom.

Afera Alfreda Redl. Cesar presenečen.

—o—

Šef generalnega štaba je vložil prošnjo za demisijo. Odgovori na interpelacijo.

—o—

SMRTNOBLED.

—o—

Po mestu krožijo najrazličnejše govorice o polkovniku Redlu in njegovi spremljevalki.

—o—

Dunaj, Avstrija, 2. junija. — Malokedaj je povzročil kak samomor toliko razburjenja in govoric, kot ravno samomor polkovnika Alfreda Redla. Polkovnik je bil prideljen generalnemu štabu.

Ko je generalni adjutant sporočil vse podrobnosti cesarju Francu Jožefu, je monarh smrtno prebledel in dalj časa ni mogel spregovoriti nobene besede. Adjutant se je pozneje izrazil da še nikdar ni videl cesarja tako razburjenega.

Šef generalnega štaba baron Conrad pl. Hoetzendorf je baje vložil prošnjo za demisijo, toda cesar ni ugodil njegovi želji. Gotovi krogi so prepričani, da so večinoma vsi člani generalnega štaba zapleteni v špionažo.

Minister deželne hrambe, general infanterije baron pl. Georgi, je odgovoril danes v poslaniški zbornici na interpelacije, ki zahtevajo podrobnosti o slučaju Redl. Povedal ni ničesar novega in zatrjeval, da ljudje veliko več govorijo kot je resnica. Po Dunaju kroži vest, da je najela začetkom meseca januarja neka dama v prvem okraju prostorno stanovanje in vse noči igrala klavir. Če je klavir slučajno za trenutek utihnil so sosedje različno slišali ropotanje pisalnih strojev. Tisti dan, ko se je ustrelil polkovnik Redl, je tudi omenjena tujka brez sledu izginila. Nekateri sodijo, da je bila ruska špionka in da so v njenem stanovanju kopirali častniki generalnega štaba avstrijske načrte.

Grozen zločin narednika.

Vancouver 2. junija. — George E. Schall, narednik armade, je bil danes aretiran vled obtožbe, da je dne 26. aprila s sekiro ubil svojo ženo in tri otroke ter da je nato sežgal hišo, da zakrije svoje hudodelstvo.

Tri žrtve Maffie.

Rim, Italija, Belgija, 2. junija. V različnih delih mesteca Alcamo na Siciliji so našli danes tri osebe umorjene s bodalcem. Grozoviti čin je izvršila Maffia.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	$	K.	$
5....	1,10	130....	26.60
10....	2.15	140....	28.65
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.50
90....	18.45	900....	184.00
100....	20.45	1000....	204.50
110....	22.50	2000....	407.00
120....	24.55	5000....	1017.00

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote izplačujejo popolnoma, brez vinarjev odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.55
" " " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Patologija militarizma.

—o—

Slučaj avstrijskega polkovnika in generalstablerja Redla, ki je povzročil daleč preko črnožoltih mej ogorčenje, bo v veliki meri vzbudil zanimanje patologa. Mož izvanredne delavne sile, poln veselja do dela, visoko naobražen, ki je imel za seboj sijajno karijero in ki je užival velik ugled, je bil razkrinkan kot rafiniran hudodelec, kot podel, ničvreden človek. Nele virtuoz izdaje in ženij vohunstva, temveč bil je tudi bitje, prosto vsakega človeškega čuta. S svojo izdajo najvažnejših vojaških skrivnosti ni le ogrozil lastne domovine, temveč je tudi spravil svoje lastne kamerade v Sibirijo.

Posamezna prikazen tega avstrijskega polkovnika pa ni edino, kar zanima patologa. Celotni milije slučaja Redl in okolnosti te špionažne afere so simptomi bolestnih razmer. Do vratu zadolžen je posegel kot stotnik k obupnemu sredstvu špionaže. Obkoljen od izsiljevalcev je vedno bolj raztezal svoj delokrog. Postal je polkovnik ter bil poklican v generalni štab.

Vso svojo delavno moč in veselje do dela, vse svoje znanje, ki mu je zasiguralo sijajno karijero, je stavil cela leta v tujo službo. Kot izvedenec na polju špionaže so mu bili znani najskrivnejši dogodki in dokumenti in te slednje je za zlato izročil kupcem. Tako se je počasi popolnoma zapletel v mreže svojih lastnih hudodelstev in postal je suženj onih, katerim je z dokumenti vred prodal svojo čast in poštenje.

Patologi naj konstatirajo, s kakimi čuvstvi je izpolnil ta mož vsako novo in vedno silnejšo zahtevo svojih naročnikov in odjemalcev. Kako se je mreža krog njegove glave vedno tesneje sklepala, dokler ga ni konečno zadavila. Kako so mu njegovi lastni prijatelji potisnili revolver v roko.

Poročilo o razsežni ruski špionažni organizaciji je marsikoga presenetilo. Ako bi bilo mogoče v polnem obsegu razkriti tajno delovanje takih organizacij, ako bi se izvedelo o celem obsegu nesreče, o izgubljenih eksistencah, izgubljeni časti in o mukah kesa in obtežene vesti, bi se to presenečenje izpremenilo v ogorčenje in gnus.

Potem bi se celo zanimanje za afero Redl, ki predstavlja posamezen slučaj, umaknila zanimanju za delovanje celotnega sistema, ki izvršuje svoj posel v špionaških organizacijah. Kajti ta sistem znači patologijo militarizma.

HARMONIKA NA PRODAJ!

Vsled potovanja v stari kraj prodam skoro novo trivrstno in fino uglašeno harmoniko. Kranjski model. Cena $45.

John Trušnovec,
43 Central Ave., Brooklyn, N. Y.
(3-4—6)

Panamski in Nicaragua prekop.

—o—

Predsednik Wilson je po vzgledu svojega prednika priporočil senatu nakup prekopa v Nicaragui, da se enkrat za vselej prepreči konkurenco s panamskim prekopom. Nicaragua zahteva za svoje pravice svoto $3,000,000.

Skupno s posestnimi pravicami glede prekopa bi prišlo tudi pristanišče Fonseca v posest Združenih držav. To pristanišče je najvažnejše na zapadni strani kontinenta. Kako važna bi bila ta pridobitev, je razvidno iz tega, da je Anglija že večkrat posegla po Fonseci ter so jo od nakupa tega pristanišča zadržali le energični protesti državnega departmenta v Washingtonu. Z ozirom na vse te okolnosti ni dvomiti, da bo senat pritrdil predlogom predsednika, in to tembolj, ker bi bilo to pristanišče v drugih rokah velikanske škode za Združene države.

Slovenske vesti in dopisi.

—o—

New York, N. Y. — Vabilo na drugi letni pic-nic, katerega priredi Slov. sam. bol. podpor. društvo za Greater New York in okolico **v nedeljo dne 8. junija t. l.** v "Tivoli Parku", vogal Myrtle in Woodhaven Aves., Glendale, Long Island. Vstopnina za osebo 15c. Pričetek ob 2. uri popoldne. Izžrebala se bodeta 2 krasna dobitka: 1. zlata ura za možke, 2. zlata ovratna verižica s priveskom. Kegljanje za "cash" dobitke. Igrala bode domača slovenska godba, ki bode pri tej prireditvi stopila prvič v javnost. V slučaju slabega vremena je cenjenim gostom velika dvorana na razpolago, tako da tudi slabo vreme ne bode oviralo vsestransko zabavo. Za obilen obisk se najvljudneje priporoča odbor. Opomba: Bushwick in Myrtle Aves. kare ter Ridgewood Train vozijo do Ridgewood Depot, tam se prestopi na Richmond Hill karo, katera vozi naravnost do parka. Vožnja iz New Yorka ali Brooklyna samo 5c.

Glassport, Pa. — Dne 23. apr. zvečer je umrl tukaj moj prijatelj Anton Kastelic. Doma je bil iz vasi Dragovšek pri Litiji. V starem kraju zapušča sestro, očeta in mater, tukaj pa žalujočo ženo in štiri nedorasle otroke. Najstarejši je star šest let, najmlajši pa 17 mesecev. Bodi mu lahka svobodna zemljica! — Anton Bajt.

Collinwood-Cleveland, Ohio. — Ker ni bilo že par tednov nobenega dopisa iz naše naselbine, hočem jaz nekoliko sporočiti. Z delom se je obrnilo nekoliko na slabše. Lake Shore Locomotive tovarna obratuje mesto šest pet dni na teden in ako pomislimo, ni to ravno preslabo v vročem poletju. Pitno vodo dobivamo iz jezera Erie in je zelo slaba, zdravju škodljiva. Zdravniki so konstatirali, da umrje v Clevelandu povprečno 40 oseb na mesec zaradi slabe pitne vode. Seveda ni omenjeno, da umirajo večinoma temperenci ali takozvani vodni apostoli, ki se na vse mogoče načine trudijo uničiti gostilne. Jezero Erie je letos zelo nemirno in ribiči imajo veliko smolo. — Slovenska zadružna zveza sicer počasi, toda vidno napreduje. V blagajni imamo že veliko stotakov in razvidno je, da bode nameravana trgovina zelo obširna. Za tako podjetje mora biti seveda dovolj finančnih pripomočkov. Vpisalo se je že mnogo zavednih rojakov in številni hočejo postati delničarji. Odbor zadružne prodajalne ne drži križem rok, ampak deluje po svoji možnosti v prid zveze. Otvoritev trgovine je odvisna v prvi vrsti od rojakov samih. V imenu zveze opozarjam vse one delničarje, kateri niso še delnice plačali, da to v kratkem store. Ne izgovarjajte se, da boste pristopili pozneje, ko bode cela stvar v teku. Sedaj pristopajte, sedaj je pomoč potrebna! Pridite k sejam, ki se vrše vsako soboto zvečer ob 7. uri v šolski dvorani. Sedanji odbor bode do otvoritve, ima nalogo sestaviti pravila, najeti odobrene prostore, preskrbeti za inkorporacijo in za drugo. Torej prihodnjo soboto dne 7. junija vsi na sejo! — Podporna društva dobro napredujejo, kar priča, da vlada med nami lepa sloga. Društvo sv. Barbare št. 26 priredi veselico 13. julija v bližnjem Nottinghamu na Josip Drugovičevih prostorih, Stop 125 Shore Line karo. Vsi sobratje tega društva se pozivajo, da se zagotovo udeleže društvene seje dne 8. junija ob 9. uri dop. Na dnevnem redu je več izvanredno važnih stvari glede veselice in pa volitev delegata za 4. glavno zborovanje, ki se vrši meseca septembra v Pittsburghu, Pa. Kdor ni na seji navzoč, ne more biti voljen. V slučaju, da bi se že zaradi obilega dela seja nekoliko zavlekla, prosimo ono društvo, ki bode popoldan za nami zborovalo, da naj nekoliko potrpi, oziroma počaka. Torej rojaki, na delo in uspeh nam je zagotovljen! — Fran Kožel.

Chicago, Ill. — Tukaj se zelo slabo dela po strojarnah. Tovarne so odpustile skoraj tretino delavstva, in še oni, ki so ostali, delajo samo po nekaj dni na teden. Strojarjem nikakor ne svetujem, da bi hodili sem. Drugače so razmere še precej dobre. — Dne 25. maja je priredilo društvo "Slavija" S. N. P. J. veliko veselico in razvilo ob tej priliki tudi svojo zastavo. Veselice se je udeležilo 9 društev korporativno. Najlepša hvala vsem, ki so pripomogli, da je blagajna narasla za kakih 400 dolarjev. Pozdrav! — Melhior Šolar.

Pueblo, Colo. — Dela se sicer s polno paro, pa vendar ne svetujem nikomur sem hoditi. Imamo 8 slovenskih podpornih društev in eno žensko. Rojaki, pristopajte, ker le tem potom si boste zasigurali bodočnost. Društvo Marija Pomagaj št. 42 J. S. K. J. je izvolilo delegatom Ivana Strausa, ki bo zastopal društvo na prihodnji konveneiji. Nadalje je sklenilo društvo, da bo za tri prihodnje mesece prosta vstopnina. Oni, ki še niso pri nobenem društvu, lahko pristopijo k najmočnejši slovenski organizaciji. Obnemogli člani so opravičeni do $420 podpore, smrtnina pa še vedno ostane cela. Če kedo izgubi nogo ali roko, dobi $400, v slučaju izgube obeh rok oziroma nog pa $800. Isto svoto se dobi tudi za izgubo obeh očes. Iz tega je razvidno, da je naša Jednota, ki obstoji že 14 let res izvrstna organizacija. Vso čast možem, ki poslujejo v glavnem uradu! Pozdrav! — Ivan Mramor.

Crockett, Cal. — Ko sem posetil nepremagljive junake-pečlarje "hotela Balkan" v San Francisco, inspiciral par vinskih trdnjav, ali so topovi še nabasani, kot govore paragrafi, ter se še nekoliko oddahnil v hladni senci košatih palm v Golden Gate parku, obrnil sem se proti jugu in v poldrugi uri sem dospel v mestece Crockett. Imenovano mestece je postavljeno ob ozkem morskem zalivu ter se razprostira večinoma po deloma zelo strmih hribih in gričih, ki zaliv obkrožajo, v pravi ravnini nahaja se ga le malo. Ceste, ulice in hodniki so izvirno crockettskega patenta in tujec se v mestnem zemljevidu zelo težko spozna, če ni prav hudo študiran; vsaj jaz se nisem mogel. Čez vse pa so se mi dopadli vrtiči, ki obdajajo skoro vsako posamezno hišo. Tam se košatijo prešerne, živordeče geranije, snežnobele marjetice in calla-lilije, duhteči klinčki, rožmarin majron, ki ima zmiraj svoj duh, naj bo zelen al' suh, sladki grah, petunije, cinerarije in tisoče drugih. Tupatam cvete kaka oranža, limona ali tudi pristna slovanska lipa, najbolj pa se odlikujejo žarne vrtnice, katerih je tudi največ; pozdravljajo potnika v vseh mogočih barvah, od snežnobelih in žveplenorumenih pa do rožnatih (La France) in živo- ter temnordečih. Pa kako opojno vam duhtijo, posebno takole ob jutrih, ko se blešči na njih biserna nebeška rosa, pa na večer, ko se solnce potaplja v šumljajoče valove morskega zaliva. — Ker sem že ravno pri vrtnicah, omenim naj, da v Crockett ne manjka tudi živih rož, izmed katerih se zopet najbolj odlikujejo one, ki cveto po vrtovih slovenskih hiš. Večna pomlad, ki kraljuje v zlati Californiji, naklonila je tudi njim precejšen del nadzemske miline in ne pretiravam, ako rečem, da jih zavidajo za njih krasoto dišeče vrtnice po vrtovih in morske deklice v zalivu! Kaj več o tem pa ne bom govoril, ker je nesmiselno sebi in drugim vzbujati nepotrebne skomine. Kdor je radoveden, naj gre sam gledat, morda bo imel tozadevno več uspeha kot jaz (pa saj ako ga ne bo imel več, ne bo imel prav nikakega!). — Slovencev biva v Crockett (če se ne motim) 14 družin. Vposleni so deloma v tamkajšnji topilnici ali pa v tovarni za sladkor. Večinoma imajo svoje lastne hiše, nekateri s prav lepimi vrtiči. Kamorkoli sem prišel, sprejeli so me nad vse prijazno, podvorili me s pravo slovansko gostoljubnostjo in pogovorili smo se tako domače, kot da smo si že davni znanci. Zlasti moram na tem mestu izreči še posebno zahvalo za naklonjenost družinam Velikonja, Kodrič in Jakše. Zvedel sem mnogo znamenitosti o tej svetovnoznani deželi in posebno so me pa še zanimali podatki očividcev o znani "Rajski dolini" žalostnega spomina, katera je bila meni do tega časa prava egiptovska sfinga, o kateri sem le tuintam čul kaj nejasnega. — Rojak Štefan Jakše me je povabil, naj ga spremljam na njegovo farmo v St. Heleni, česar si nisem pustil dvakrat reči. O, da znate, kako krasno je tamkaj! Mislite si lepo, ne zelo široko, a dolgo dolino, katero obkrožajo srednjevisoki griči, obrastli s košatimi hrasti. Po dolini se vrste lična mesta in mesteca, vmes pa valovi zlata pšenica in ječmen, košatijo se ponosne palme in oranže, a največ je sliv in vinske trte. Mr. Jakše ima svoje posestvo v ljubkem farmerskem mestecu St. Heleni, prav poleg postaje. Sočne mladike vinske trte so obložene z grozdjem, ki ravnokar začenja cveteti tako na gosto, da sem samo strmel in se čudil, pa kako veliki grozdi so že zdaj! Ko to grozdje ocveti, požene novo, tako da imajo tamkaj na enem in istem trsu po dvakratni grozdni cvet in dvakratno trgatev letno. Kaj takega je mogoče pač samo v deželi čudežev, kot je California. — Gotovo ni lepših krajev na svetu, kot so kraji, koder raste zlata vinska trta, to mi bo potrdil vsak, ki je bil pod trto rojen, kakor jaz, pa tudi oni, ki ljubi plemenito grozdja kri. Pesnik pravi celo:

"In kadar pome pride smrt,
Na grob vsadite vinskih trt
In kadar vince dozori,
Še v grob mi vince prikipi..."

Californijska vina imajo ponekod zelo slabo ime, ampak to po krivici. Kdor dobi pravo californijsko vino, mora biti zadovoljen z njim, ako ima le malo pojma, kaj je vino. Edini "trubel" pri vsem je, da ničvredni agenti prodajo mnogo "californijskega" vina, ki ni nikdar Californije videlo, ali pa takega, ki je zrastlo v tovarni in ne na trti; sicer se pa tudi dobro vino včasi pokvari, ako pride v slabo posodo, ali ako se nepravilno ravna z njim. — G. Jakše ima zelo moderno urejeno vinarno in destilerijo; z velikim zanimanjem sem si ogledal stroje za stiskati grozdje, za pretakati vino, za kuhati žganje itd., občudoval sem velike kadi in trebušaste sode, v katerih se dolgočasijo prešerni duhovi nebeškega vinca. Ker je praznik mojega pohajanja po St. Heleni padel na ponedeljek (in ne na petek), se seveda nismo postili, niti pri belo pogrnjeni mizi gostoljubne gospe Jakšetove, niti pri pokuševanju cekinastega vinca. Sicer morda ni posebno idealno trobentati v svet o raznih želodčnih sladkostih, ampak pomisliti je treba prvič, da gospod Želodec igra v vsem javnem in privatnem življenju zelo važno, večkrat celo odločilno ulogo, drugič pa, da o srčnih sladčicah in sladkostih nimam kaj poročati. Sicer ste tam dve zali, ljubki slovenski golobičici, pa — kaj pomaga! — Nekako zbeganim sreem odhajal sem iz St. Helene in da si ga vsaj nekoliko olajšam, godrnjal sem poluglasno tisto narodno:

"O sveta Helena, kako si ti sveta,
K' 'maš toliko vina, pa taka dekleta!"

Vedno sem pa takoj pristavil: "but what's the use!" — Zvečerilo se je. V vrhovih veličastnih palm šušti lahen morski vetrič, opojni duh tisočerih vrtnic se brati z vonjavo cvetečih lip, limon, oranž in magnolij, jaz pa skozi okno hotela zrem v skrivnosti polno majnikovo noč, poslušam šumljanje valčkov v zalivu in pritajeno šepetanje nevidnih, a baje tako lepih morskih deklic, pa premišljujem, če se znanemu našemu pesniku ni ravnotako godilo, kot meni sedaj, takrat, ko je zapisal tisto:

"Vi drugi imate ljubice,
Vi drugi imate denar,
A jaz — jaz imam po strani klobuk,
Pa kaj mi vse drugo mar!"

A. J. Terbovec.

Posledice visoke carine na zrnje

—o—

(Konec.)

Znano je, da je Ogrska izključno poljedelska in živinorejska dežela. Ona torej pridela več poljedelskih pridelkov, kot jih more porabiti sama. Manj ko jih porabi sama, sploh ne more pridelati in naj bi bila letina še tako slaba. Če je torej kdo primoran uvažati zrnje, je to le Avstrija, nikoli pa Ogrska. In vendar ni preteklo dosti časa, da je Ogrska kupovala avstrijsko pšenico, ogrski mlini so kupovali za svojo potrebo avstrijsko blago. Avstrijski mlini, kateri sicer dobivajo pšenico via Dunaj z Ogrske, so kupovali pšenico na Češkem. In vendar Češka, skoraj popolnoma industrijalizirana, je največja konsumujoča provincija tostranske državne polovice. Ali ni to narobe svet? Industrijska država prodaja agrarne pridelke agrarni državi, katera v vsakem slučaju pridela nad svojo potrebo, in tej abnormiteti torej ni bilo krivo pomanjkanje blaga na Ogrskem. Avstrijski producenti niso sledili umazanemu početju ogrskih oderuhov in zategadelj so si pokupili cenejšo avstrijsko pšenico, so držali domače blago umetno nazaj, samo da so blago takorekoč monopolizirali in so lahko diktirali ceno.

Agrarci so pri sestavljanju noce carinske tarife trdili, da se pliv visoke carine na zrnje nikoli ne bode kazal v cenah za zrnje v vsej svoji veljavi, ker je nemogoče ustvariti v poljedelstvu kartele, kakor jih ima industrija, in kateri bi narekovali cene. Poljedelci torej ne morejo dvigniti cen svojim pridelkom do importne meje. V tej trditvi leži res nekaj resnice. Karteli v poljedelstvu niso mogoči v tistem smislu kot jih ima industrija, ali organizacije veleposestnikov delujejo ravnotako kot karteli. Veleposestniki so hitro spoznali ugodnost, katero jim nudi visoka carina, kreditne organizacije jim preskrbujejo zadostni kredit in tako diktirajo danes cene zrnju, kakor Kestranek cene železu.

Da ne pade cena zrnja, privažajo ogrski magnatje le majhne množine na trg. Izgovorov imajo vse polno. Enkrat so slabe ceste, drugič obilo dela, tretjič mraz, potem zopet slaba letina, rja itd. Z izgovori niso v zadregi. Židovprekupcev ogrski magnatje seveda ne potrebujejo več, začeli so sami obisokovati borze in tam upijejo in mešetarijo ravno tako kot zadnji žid. Torej so visoke cene res posledica špekulacije, a pri tej špekulaciji so udeleženi agrarci. Ogrskim veleposestnikom prinaša visoka carina mastne dobičke.

Vprašati se moramo sedaj, kako je pa z avstrijskim poljedelcem. Razni takozvani osrečevalci in varuhi kmetskih koristi imajo grozno polna usta hvale, kako se trudijo in delajo za kmetske koristi, zabavljajo čez ubogo delavstvo, ki potem res smatra te sloje za svoje sovražnike in goji neko mržnjo do delavstva in meščanstva. O tem sem se prepričal sam številnokrat, saj sem v vedni dotiki s kmetskim ljudstvom.

Ali ni treba nobenih s trudom privlečenih dokazov, da visoka carina ne samo na razne industrijske predmete, ampak tudi ona na zrnje jako škoduje avstrijskemu kmetovalcu. Izvzeti so veliki posestniki, kateri pa tvorijo le nekaj odstotkov vsega avstrijskega kmetovalstva. Do tega zaključka je prišlo tudi poljedelsko ministrstvo, saj so to pokazali preveč jasno podatki, katere je nabral po nalogu poljedelskega ministrstva in s pomočjo c. k. kmetijske družbe na Dunaju ministerijalni tajnik dr. Karl Hoffmeister. Raziskovanja so pokazala, kako veliko škodo trpi avstrijski kmetski stan vsled visoke carine na zrnje, in pri enketi je Hoffmeister tudi natančno orisal vso to škodo. Agrarce je resnica grozno bodla v oči, znali so preprečiti publikacijo uspeha teh raziskovanj, zaletavali so se v Hoffmeistra kot zbesneli in bi mu bili skoraj snedli kruh. In mož je le delal po naročilu, je poročal na enketi le resnico. Ministrstvo je naročilo nabirati podatke le zato, da z njimi dokaže opravičenost visoke carine na zrnje, da je visoka carina znatno povzdignila avstrijsko poljedelstvo itd. Ali iz nabranih podatkov in raziskovanj so razvideli čisto kaj drugega, videli so to, česar niso hoteli videti in znati. Zato agrarci tudi niso hoteli podati pri sestavljanju tarifnih postavk nobenih podatkov, s katerimi bi dokazali upravičenost svojih zahtev. Veleposestnikom je šlo le za njihov žep in vlada je pa tudi gledala, da pomožnosti zadovolji "zveste" Madjare in avstrijske aristokratske kmetovalce.

Sicer pa raziskovanja niso mogla imeti drugega uspeha. Avstrija se peča v prvi vrsti z živinorejo. Značaj dežel je gorat, imamo večinoma pašnike in so dani vsi pogoji za živinorejo. S poljedelstvom se kmetovalec v alpskih deželah ukvarja veliko manj kot z živinorejo. Tudi zahteva poljedelstvo več delavnih moči kot živinoreja. In delavne moči so danes jako drage. Zato pa tudi dohodki iz živinoreje daleč presegajo dohodke iz poljedelstva.

Iz podatkov, katere je nabralo ministrstvo, je razvidno, da kmetovalec, kateri nima nad 15 oralov zemlje, sploh ne more prodajati nobenih pridelkov iz rastlinstva, da ima od visoke carine na zrnje le 5—10% avstrijskega kmetskega prebivalstva korist. Pa tudi ti ne vtikajo v žep vsega dobička, ker so vsled draginje živil in drugih potrebščin poskočile tudi zahteve delavcev in obrtnikov.

Ostalo kmetsko prebivalstvo Avstrije po je vsled visoke carine na slabšem. Navesti hočem le primer iz svoje ožje domovine, iz Slovenskih gorie na Štajerskem. Ti kraji se smatrajo za najbogatejše in najrodovitnejše na Slovenskem in vendar se tu pridela zrnja komaj za lastne potrebe. Kvečjemu se proda kaj ajde, a dokupujejo pa vedno koruze in otrobe. Glavni predmet prodaje so seno, živina in vino. Ti kraji torej nimajo nobene koristi od visoke carine na zrnje, pač pa škodo. Veliki posestnik pridela zrnja za svojo potrebo in morda za svoje delavstvo, srednji posestnik zrnje že dokupuje, a delavec (viničar) pa mora sploh vse kupiti.

Na slabšem pa so bregoviti kraji, ki niso pripravni za poljedelstvo, temveč le za živinorejo. Alpske dežele uvažajo stotine ali tisoče vagonov moke, koruze in otrobov, navezane so popolnoma na tuji pridelek. Še na slabšem pa so vinorejci. Vinoreja zahteva mnogo dela in mora vinorejec potrošiti mnogo za delavne moči. Ne navajam za primer našega Krasa ali pa Istre, ki morata sploh kupovati skoraj ves živež.

Vsi ti imajo v korist avstrijskih in madjarskih veleposestnikov visoke stroške v svojem gospodarstvu, morajo svoj živež drago plačevati. Ko bi le znala vlada s svojimi kletarskimi nadzorniki preprečiti, da bi se v kleteh ne pridelalo toliko vina, kot se ga pridela v vinogradih. Bog dela vino na trtah, fabrikantje vina pa kvarijo Bogu obrt in pridelujejo vino v kleteh brez božje pomoči.

Vsak mora uvideti, da je **nas** kmet na draginji tako nedolžen kot novorojeno dete. Saj naš kmet sam trpi lakoto in mu višji dohodki iz živinoreje ali vinoreje nikakor ne donašajo toliko več, kolikor mora sam dajati več za svoj živež in svoje gospodarstvo.

Zato bi se naj odpor delavca in malega kmeta obrnil proti takim kmetom kakor je baron Hohenblum. Po ustih tistim hujskačem, ki se lažejo, da zastopajo in ščitijo kmetove koristi in hujskajo kmetsko ljudstvo proti delavstvu in meščanstvu. Kmet, delavec in obrtnik bi morali nastopiti složno proti veleposestnikom in njihovim podrepnikom.

Zagovorniki visoke carine tudi trdijo, da gredo cene zrnja in živine paralelno. Ali ta trditev nikakor ne odgovarja resnici, kajti vsakdanje življenje in izkušnja nas uči, da se pomikajo cene nasprotno. Če rastejo cene zrnju in krmilom, pada cena živini in nasprotno. Kadar so zrnje in krmila poceni, se dviga cena živini, kajti živinorejec lažje redi živino, ni primoran prodajati za vsako ceno, ampak čaka ugodnega trenotka. Če pa je zrnje ali krma draga, tedaj pa živinorejec težko redi živino, jo mora prodajati, in, če se ponuja več blaga, nima dobre cene.

Z visoko carino na zrnje se torej dela le za žep veleposestnikov, nikakor pa ne v korist malega kmetovalca.

To je gotovo krivica, da morajo trpeti pomanjkanje in revščino milijoni prebivalstva, ker to zahteva majhno število privilegirancev avstrijskih in pa madjarski magnatje in židje.

Visoke carine nam je podaril "privilegijski" parlament. Ljudski parlament pa se naj spomni stradanja revnih kmetskih in delavskih slojev in naj pomete ne samo s carino na železo (kar je res krvavo potrebno), ampak naj tudi pomete z visoko carino na zrnje. Našemu ljudskemu parlamentu mora biti vendar ljubše avstrijsko stradajoče ljudstvo, kakor pa nekaj avstrijskih in ogrskih magnatov in židov.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ST. BARBARA 1901

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERČMAN, Box 683, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 95 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK ŠUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. -- 3rd St., Rock Springs, Wyo

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ SLAK,, 7712 Issler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

POZOR ROJAKI!

Rojak Jakob Wertin, kateri se nahaja že tri leta v bolnišnici državnih zaporov v Deer Lodge, Mont., prizadet od mrtvouda na levi strani, upa biti svoboden v mesecu oktobru. Hoditi ne bode nikdar mogel, zato si bode moral nabaviti voziček, s pomočjo kojega si olajša svoje obžalovanja vredno stališče. Tak voziček stane okrog $100, katerih seveda pa on nima. Zato je izdelal krasno, iz same žime spleteno konjsko uzdo, katero želi na en ali drug način unovčiti, da pride do potrebne svote. Žrebanje je v državi New York zabranjeno, zato se obrnemo do dobrosrčnih rojakov, da nam svetujejo, kako mu naj pomagamo olajšati njegovo usmiljenja vredno stališče. Uzda je pri nas in jo na zahtevo pošljemo na ogled.

Slovenic Publ. Co.,
82 Cortlandt St., New York City.

POZOR!

Dvajsetletni mladenič, izučen v trgovini mešanega blaga in sploh v vsaki stroki tega obrta, se priporoča slovenskim trgovcem. On je Slovenec in govori tudi nemško. Prav rad bi prišel v trgovino, za kojo ima veselje.

Pišite na:

J. Vodušek,
832 Michigan St., Ottawa, Ill.
(3-4—6)

Iščem svojega prijatelja GREGOR MARTINČIČA. Kedor izmed rojakov ve za njega, prosim, da mi pošlje njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi svojemu prijatelju: John Primšar, Box 117, Thomas, W. Va.
(3-6—6)

Premajhna si še, premlada....

—o—

"In sedaj pojdi! — Bog blagoslovi tvoj prvi korak v mesto!.."

Mati se je obrnila, zavila je ruto tesneje okoli vratu ter zamišljeno stopala proti domu. Semtertja se je njena glava plaho ozrla nazaj, kjer je še pred nekoliko hipi stal voz. Tam je bilo sedaj prazno in mrtvo. Vsakikrat, ko se je ozrla, so postajale njene noge težje in ko so stopile v majhno, zatohlo stanovanje, je niso mogle več nositi. Padla je na stol in glavo je zakrila v roke. —

Sneg je padal v velikih kosmih in se spotoma tajal, ko je prihajal do tal. Pol nogami je rastlo in se kupčilo rjavo blato, pršilo se je čez črevlje. Mestni tlak je bil umazan in polzek, da ni mogla noga stopati varno in izlahka. Od juga pa je pihal zoprno gorak veter in nosil novih oblakov nad mesto in okolico. Nekaj težkega je viselo v zraku, tlačilo je k tlom ljudi, ki so hiteli po ulicah.

Tisti večer je bilo, ko je nastopila Minka prvo svojo službo. Pozabila je bila za nekaj hipov dom in mater, in ni ji bilo težko, ko je prvič prestopila prag prodajalne, kjer je imela biti odslej blagajničarica. Prodajalna je bila razsvetljena z električno lučjo, prijetna gorkota se je razširjala po njej, in v lepem redu razložene reči so se svetile in ponujale, kakor bi znale govoriti.

Minki so zardela lica, in oči so se ji zaiskrile. Tu bo udobno in delo ne bode težko. Sede in s smehljajem na obrazu se bode opravljalo. Vse pojde naglo in veselo izpod rok, dan za dnevom, večer za večerom.

In sprejel jo je gospod šef prodajalnice z lahnim nasmehom okoli usten. Njegova brada je bila gladko obrita in se je svetila, njegove oči so skoro mižale, a bliščale so izpod napol zaklopljenih trepalnic kakor brušeno steklo. Premerile so jo parkrat od nog do glave ter se še bolj stisnile.

Odvedel jo je k ograjenemu stolu, ki je stal nekako sredi prodajalne, nekoliko vzvišen. Od tam se je videlo po vsem prostoru, na desno in na levo. Potegnil je veliko knjigo iz predala in začel ji je takoj razkazovati popisane strani. Minka je kimala in je bila vesela tega lahkega posla, ki ga je razumela tako dobro. Mimo nje so vigali skrbno počesani trgovski pomočniki ter urejali, kar se je bilo razmetalo danes. Vse je bilo tiho, škripali so samo črevlji, slišal se je samo nizki glas gospoda šefa. Luči pa so gorele in svetile, kakor bi bilo na sveti večer doma, ko se blišči praznično opremljeni oltar v neštetih veselih žarkih.

Od tedaj je Minka sedela na tem stolu od jutra do večera, dan za dnevom. Zunaj je bilo grdo vreme, lezlo je v vedno hujšo zimo. Nastal je mraz, da so vrabci cepali iz podstrešij. Šipe v oknih se niso odtajale po ves dan, voda, ki je pljusknila na tla, je takoj zledenela. Tisti čas je bilo lepo v prodajalni. Oj, ta ljuba toplota! Minki je bilo hudo samo takrat, ko se je spomnila, kako bode treba zvečer domov, ko se bode zaprla prodajalna. Stanovala je v podstrešni sobici pri stari vdovi, a tam ni bilo zakurjeno nikdar. Minka je dobivala po dvajset goldinarjev mesečnega plačila in s tem je morala plačevati hrano in stanovanje. Kje naj bi jemala za drva? Bala se je torej teh večerov, te poti proti domu, te mrzle samote. Kaj čuda, da se ji je priljubila prodajalna s svojo toploto, z vedno menjujočimi človeškimi obrazi.

Tako je poteklo nekoliko mesecev. Zunaj so začeli zeleneti travniki, zabrstelo je drevje, oglasila se je v gozdu kukavica. Veseli ljudje so se gnetli po izprehajališčih, otroci so lovili metulje.

Minka bi morala odložiti zimsko obleko, ki jo je še imela od doma. Trebalo je misliti, da si napravi drugo, pomladansko. Tudi lepšega kroja mora biti, da se ne bodo norčevali iz nje njeni moški tovariši. Pomlad pa jo je prehitela, ničesar ni mogla prihraniti česar potrebuje? Saj komaj plačuje hrano in stanovanje.

In tedaj je bilo, ko je dobila pismo od matere. — Slabo se mi godi, je pisala, ako lehko utrpiš par goldinarjev, pošlji mi jih. — Minki se je skrčilo srce v prsih. Imela je še par goldinarjev, za večerjo do konca meseca. Sedla je in je napisala nakaznico na mater. Poslala ji je vse do zadnjega vinarja in večerjala ni vso zadnjo tretjino meseca, in nova obleka se je razpršila v nič.

Tedaj se je prvič zgodilo, da se ji je zazdela prodajalna dolgočasna in pusta. Obrazi, ki so se zglazoprni in njene oči so strmele hrepeneče tja vun, kjer je solnce tako radodarno vsipalo svoje žarke po drevesih v drevoredu. Zastudile so se ji številke v veliki knjigi, začutila je, da je vjeta in In z vsakim dnem je bilo njeno hrepenenje večje, hrepenenje po svobodi, hrepenenje po novi obleki.

Ko je zjutraj stopala proti prodajalni, se je njena noga ustavljala, najrajša bi bila stopala tja vun iz mesta, tja vun v svobodo. Poletela bi bila kakor ptica, tja daleč pod zeleno goro bi bila poletela in tam bi sanjala do večero. Sanjala bi o lepem življenju, o lepi in novi pomladni obleki. A morala je v kletko, morala je sedeti na malem, omenjenem prostoru. Odstrigli so ji peroti.

Njena obleka je bila z vsakim dnem bolj oguljena in ponošena. A zunaj so se videle vedno lepše, vedno svetlejše toalete. Tedaj Minka ni mogla več zdržati. Prosila je šefa, naj ji da nekoliko predujema, vsaj za pol meseca naprej.

Šef je skomizgnil z ramami, in obraz se mu je podaljšal. — Ali ne vidite, kako slabo gre kupčija? Polovico ljudi bom moral odpustiti. In vi hočete predujema? Ne morem ljubica. —

Odgovorila ni ničesar. Kri ji je zaplala k srcu, in sklonila je glavo. Okoli nje je postolo temno. Tam zunaj pa je sijalo solnce, tam so se svetile nove obleke.

* * *

Tedaj je sleherni dan komaj pričakovala večera. Toda njena pot je ni vodila domov, tam ni imela iskati ničesar. Odpovedala se je vsaki večerji za toliko časa, da si prihrani za obleko. Zanašala jo je pa njena noga tja ven iz mesta na skrivnosten, samoten prostor. Le redkokedaj je srečala tu človeka, in še oni, ki ga je srečola ni nosil navadno glave kvišku, Bil je skoro vsak človek ozkih prsi, rumenkastih lic in štrlečih ušes.

Ali tam je bilo lepo. Visoke, goste smreke, pod njimi cvetoče gozdno grmovje in med njim žuboreč, bister potoček. Ob početku ozka, rjava stezica, ki se je vila više do male terase. In na to teraso je zrla modra, neizrekljivo lepa krpa nebeškega svoda kakor velikansko, neizmerno globoko, nerazumljivo oko. In v vrhovih smrek je šumela otožna pesem, prihajajoča tam iz nepoznane daljne daljave.

Prvič ko je prišla Minka tu sem jo je gnala samo zavest, da se mora skriti ljudem, da se ne sme prikazati med njimi v svoji ponošeni obleki. V žalostne misli vtopljena je prišla na ta prostor. A ko je povzdignila svoje oko, je ostrmela. V njeno srce pa se je vtihotapilo nekaj mehkega, nekaj dozdaj nepoznanega. Bilo ji je, kakor bi jo bil hkratu zaklical dober znanec iz davno prošlih časov. In ta glas je bil sladak, je bil vabljiv in ji je donel na uho kakor rajska godba. A Minka je tedaj tudi vedela, da jo doleti tukaj nekaj posebnega, nekaj lepega, po čemer je šele v tem hipu prvič zahrepenelo njeno srce.

Od tedaj je hodila sleherni večer v ta kotiček. Tretjega večera je srečala tam mladeniča s knjigo v roki. Bil je dolg in slok, njegovo lice je bilo bledo, njegovo oko vdrto. Ko je stopal mimo nje, jo je pogledal.

Minka je osupnila, bilo ji je, kakor bi bila srečala nekoga, ki ga je že videla, ki je že govorila z njim. A vendar ji je bil ta obraz popolnoma tuj. Stopila je par korakov dalje, a tedaj se je morala obrniti. V istem hipu se je obrnil i on.

Minka je zardela in je hitreje stopala kvišku. Oni pa je zrl za njo, dokler ni izginila za grmovjem....

Od tedaj sta se srečavala sleherni večer, ob isti uri, na istem prostoru. Od začetka sta stopala nemo drug mimo drugega, govorile so samo njune oči. In postajala sta in se ozirala drug po drugem. In zardevala sta, in njuna pota sta šla večer za večerom narazen.

V tistih dne je Minka šele prav obtučila vso težo svoje službe. Prodajalna se ji je prignusila do zadnjega kota, ljudje, ki so prihajali vanjo, so se ji zdeli nevarni. Ni jim bilo dobro gledati v razgrele smehljajoče se obraze. Veliko več so bile vredne številke v njeni knjigi, nego vse te žive mumije, ki so vrvele mimo nje. Pljunila bi bila na te dragocene, svilene obleke nagizdanih dam, in odleglo bi ji. In čepela je po ves dan sključena in zrla je v odprto knjigo pred seboj ter si skoro ni upala vzdigniti glave.

Tedaj se je pa še bolj začela sramovati svoje ponošene obleke. Koliko časa bo treba še stradati in varčiti, predno si jo pripavi, predno jo bode mogla plačati. In vendar ji ni mogoče več biti v sedanji! Kaj poreče on, saj za druge ji sedaj ni dosti več mari. Toda on? Res da sam nima mnogo boljše obleke na sebi, nego jo ima ona, toda on je mož in pri možu se to izpregleda, zlasti ako ima tako duhovit obraz, kakor ga ima on. Nekaj bode treba ukreniti.

In Minka je bila od ure do ure bolj zamišljena....

* * *

Čez dober teden je imela Minka novo obleko in nov klobuk. Ko se je obleka prvič vanjo, je stala doi go časa pred ogledalom. Nasmehnila se je sama sebi in videti je bila zadovoljna. ko je stopila od ogledala, se je njen obraz zresnil. Nekaj temnega je šinilo preko njenih oči, in skoro nevoljno je stresla z glavo.

In odšla je zopet tja vun iz mesta, tja v oni skrivni kotiček. Stopala je lahko in elastično, ona senca preko njenih oči je izginila. Njeni lasje so se svetili v solncu, lahek vetrič se je igral z njenimi kodri. Pozabila je na vse drugo, njene misli, so se spojile v eno samo veliko misel, ki jo je obvladala popolnoma. In ta misel je hitela pred njo na ono ozko, rjavo stezo, in njene noge je niso mogle dohajati....

Tedaj je prišla njena ura. Ko je stopala mimo njega kakor po navadi, tedaj je Minka začutila, da so se njegove roke iztegnile proti njej. Hipoma se je to zgodilo, brez vsakega glasu, brez vsake besede. In v tistem hipu je zavžala Minka v njegovem objetju in skrivala svojo glavo na njegove prsi. Na njiju doli je zrla ona modra, neizrekljivo lepa, neizmerno globoka krpa nebesnega svoda, okoli njiju so šumele smreke....

Bila sta srečna. Pozneje ji je povedal, da je študent, da je vpisan na Dunaju, a da študira privatno, ker je preubog, da bi mogel biti tam gori. A da pride čas. oni lepi čas, ko bode vse prestano, ko bode ona njegova ženka, ko se bodeta ljubila očitno na večne čase. Minka se je smehljala, njeno srce se je topilo v dozdaj nepoznani sreči, njeno oko je žareče od ljubezni viselo na njegovih ustnicah....

"Kaj ti je, da si danes tako bled?"

Bilo je nekoliko dni pozneje in sedela sta gori na terasi.

"Nič, Minka."

Sklonil se je k njej in jo je poljubil na čelo.

"Povej mi, ljubček, v skrbeh sem zate!"

"Nič ni, Minka."

Njegova roka je bila mrzlična, Minka je čutila, kako se je tresla, kako se mu je kri nemirno pretakala po žilah.

Sklonila se je k njemu, položila mu je roke okoi vratu in stisnila ga je k sebi z vso močjo, kar jo je imela.

"Govori, povej mi, Ivan!"

In tedaj ji je obstal, da ni užil ničesar že dva dni. Pisal je domov že davno, a vreden ni niti odgovora. Pozabljen, proklet od vseh.

Minka je tedaj pozabila nase.

"Ah, hvala Bogu, da imam še nekaj denarja, na, prosim te, vzemi!"

Segla je v žep in mu je dala zadnje novce.

"Hvala ti Minka, nikdar ti ne pozabim tega!"..

Poljubil jo je strastno, kakor bi se imela ločiti na večno, ko sta se razhajala. V očeh mu je stala solza, ko je zrl nanjo.

"Ah, ti ne veš, Minka, ti ne veš še kaj se pravi živeti. Premajhna si še, premlada. A doma imaš mater, in tudi ako ti ne more ničesar dati, daje ti vsaj svojo ljubezen in to, Minka, je vredno več, nego je vredno tole mesto pod nama, nego je vreden ves svet."

Minka ga je zrla začudeno, a ni ji šlo v glavo, da ne ve, kaj se pravi živeti. Pri teh besedah se je spomnila vse svoje bede, svoje sramotno plačane službe, svoje borne podstrešne sobice Naglo se ga je oklenila še zadnjič, in odhajala sta vsak na svojo stran.

"Premajhna sem še, premlada"

Vso pot si je Minka ponavljala te besede, vso pot do doma, in grozna bol ji je polnila srce. In še v sanjah je govorila:

"Premajhna sem še, premlada".

* * *

Minka je imela poslej skrbeti za dva. Toda nase že skoro mislila ni več, zanjo je bilo kmalu dovolj. Njena skrb je bil njen Ivan. Pri vsakem sestanku je imela kaj zanj. Znala mu je dati tako, da se ni mogel braniti, da je moral nehote vzeti. In res se ni branil nikdar več. Sčasoma se je celo privadil misli, da mora tako biti. Vprašal je ni nikdar po njenih okoliščinah, naravno je bilo, da mora precej zaslužiti, ker mu vedno daje.

Ivan je moral imeti za izpit, in Minka mu bode preskrebla. Vse pojde gladko, kmalu bode dovršeno, in lepa bodočnost je že na pragu.

Minka je bila v njegovi družbi razposajena, vsa srečna, niti sence ni bilo na njenem obrazu. A tudi prodajalni se je zopet nekoliko bolj privadila. Svetili so ji v njej svetli večeri, ki jih je sleherni dan tako hrepečene pričakovala....

Tako se je zopet bližala jesen, dnevi so postajali hladni, večeri še hladnejši. Ivan se je javil k izpitu, in nekega dne je imel oditi. Zvečer prej sta se z Minko še se stala in drugi dan opoldne mu je imela poslati denar za pot in drugo po tretji osebi.

Ivan še ni Minke videl takšne kot nocoj. Bila je razburjena, innenaravna rdečica je pokrivala njena lica. Prisiljeno se je smejala in vsak hip se je plašno ozrla, kakor bi se bala, da kdo ne pride za njen hrbet. Toda Ivan je mislil, da prihaja ta razburjenost od bližajočega se slovesa. In rahlo je prijel njeno glavo in položil si jo je na prsi in poljubljal ji je svetle, lase, belo čelo in trepetajoče ustnice....

'Kako si že rekel oni dan? Premajhna sem še, premlada."

"Da, ljubica, premajhna še premlada. In takšna mi tudi ostani, Minka!"

Minka se je stresla.

"Ali me imaš res kaj rad, Ivan?"

"Kako moreš tako vprašati, Minka. Glej, prisezam ti, kakor hitro bi te izgubil, bi mi ne bilo več živeti."

Nastala je tišina. Ivan se je rahlo izvil od nje.

"In sedaj pojdi! Bog blagoslovi tvoje korake, Minka"....

In Minka se je spomnila, da je njena mati pri zadnjem slovesu rabila skoro iste besede, kakor jih je govoril zdaj Ivan. In postalo ji je pri srcu še teže. Ozrla se je po Ivanu, kakor bi ga videla zadnjič, in njena noga je odhajala le počasi, kakor bi se ne upala navzdol po ozki stezi.

Po vrhovih smrek je polegala tema....

Drugi dan opoldne je Ivan zastonj pričakoval denarja od Minke. Nobeden ga ni iskal, nobeden ni vprašal po njem. Bilo je, kakor bi ga hipoma pozabil ves svet, kakor bi bil zabodil nekam v puščavo, kjer je veter s peskom zasul njegov sled.

Postalo mu je tesneje in tesneje kolikor bolj so potekale četrt ure. A bilo ni nobenega. Tedaj se je odločil, da pojde sam v prodajalno, kjer je bila Minka blagajničarica. Stopal je mimo oken, mimo vrat — a Minke ni bilo notri, njen prostor je bil prazen.

Ivanu je postajalo neznosno. Nekaj se je moralo zgoditi, nekaj groznega, nekaj nenavadnega.

Da bi se odpočil, je stopil v kavarno. Tam je hotel počakati do večera, tedaj se bode že vse pojasnilo. Da bi bilo le vse dobro!

Vzel je najnovejši dnevnik v roko. Kakor bi drugega ne bilo v njem, je najprej zagledal tole vest:

Snoči je dal zapreti trgovec X svojo blagajničarko Minko B. Pokradla mu je tekom nekaterih mesecev precejšne svote. Baje je prvo svoto porabila za obleko, a poz neje se je spečala z nekim študentom, in skupaj sta zapravljala. —

Ivan je okamenel. Zabolelo ga je nekaj v srcu in zavrtelo se mu je pred očmi. Zdelo se mu je, da so oči vseh gostov obrnjene nanj, da se mu vsi pošastno krohotajo. Priplazilo se je nekaj ostudnega pod njegove noge, in tedaj je pograbil klobuk ter zbežal.

Majale so se ulice pod njegovimi nogami, nebesni svod se je pogreznil doli in tlačil ga je ter mu žugal zdrobiti glavo. In hitel je daje, dalje, in ko je prišel na teraso, je padel na klop in zakričal je glasno:

"Premajhna si še, premlada, Minka!"

Smreke so šumele, potok je žuborel, a grmovje si je šepetalo s turobnim, votlim glasom:

"Premajhna je še, premlada!"

Na terasi je ležal Ivan trd in mrzel. Zraven njega je bil droben samokres, a na senci se je poznala dolga, krvava lisa.

Minkina mati pa je klečala tedaj v svoji sobi pred podobo Brezmadežne, in njena usta so šepetala:

"Bog blagoslovi tvoje korake, koder hodiš!" —

Radi pasje telesne potrebe.

Na nemško poslaništvo v Parizu je došlo te dni pismo, v katerem je bilo povedano, da je bila nemška podanica Margareta Janikowska, stanujoča blizu Dunquerque, zaničevana in trpinčena radi svoje narodnosti. Nemški poslanik je sporočil to v Berolin in izposloval v Parizu strogo preiskavo. In kaj je bilo? Nemška frajla s slovanskim imenom Jankowska je pometala pred svojo hišo, prišel je pes in ravno na pometenem kraju zadostil svoji telesni potrebi. Frajla Jankowska je zapodila psa z metlo, ta je tekel v nasprotno vežo, od tam ga pa je zapodila gospodinja Francozinja; ubogi pes je parkrat tekel sem in tje, nabralo se je precej ljudi in nekdo je prijel Nemko in jo menda malce osuval, naj pusti psa na miru pri njegovi telesni potrebi. Iz tega vsakdanjega slučaja je bilo razburjeno poslaništvo cesarja Viljema v Parizu in nemška vlada v Berolinu.

Štirje narodi.

Lepo dogodbico o značaju raznih narodnosti je pripovedoval star parniški kapitan. Dogodbica je zanimiva in zabavna, ali nemoremo si tolmačiti, da bi bila povsem resnična. Zaradi zanimivosti značaja štirih različnih narodnosti jo hočemo podati našem bralcem. Kapitan jo je tako-le pripovedoval:

"Na vožnji po indijskem morju sem imel na krovu parnika prav mednarodno občinstvo, med tem je bil angleški svetovni potnik, nemški profesor, kateri je Bog ve kaj vse hotel preiskati na Japonskem, nekega Amerikanca z lepo hčerjo, katera je zelo rada možkim namižikavala, Francoz pa je bil četrti v družbi in ta prav marljivo dvoril Američanki.

Za nekega opoldne, ko smo uprav obedovali, naznanil nam je pomorščak, kateri je stal na straži, da je blizo nas suha zemlja. Šel sem takoj na gorenji krov in opazil, da je res, kar nam je naznanila straža. V zemljepisu za plovitev ni bilo o tem kraju zaznamovan nikak otok, najbrže je ta nastal vsled kakega vulkana, take prirodne pojave pa niso redke v onem morju. Poklical sem potnike na krov, da bi jih opozoril na nenavadni otok. Ko smo se bližali malemu, kamnitemu otoku, je nam nemški profesor predaval svojo vedo, opirajoči se na ta nenavadni dogodek.

Amerikanec je vse predavanje mirno poslušal, potem me pa popraševal o podrobnosti tega otoka, o njegovi dolžini in širočini, in ako imajo taki otoki tudi kako praktično vrednost, potem se pa podal v jedilnico in mirno naprej zavžival obed. Francoza vsa ta stvar ni nič zanimala, a upotrebil to priliko, da je Američanki skrivaj dal pisemce. Anglež je stal nepremično ob ograji parnika. Ko smo se zelo približali otoku, je hkrati slekel čevlje in suknjo in skočil v morje. Brzo je priplaval na otok, iz žepa izvlekel angleško zastavo in obesil na skalo, češ sedaj pripada ta otok angleškoj državi. Potem je zopet splaval k parniku, brzo se podal v svojo kajito in čez četrt ure je zelo elegantno napravljen sedel pri kosilu.

Štiriindvajset ur kasneje smo se ustavili v malem zalivu, Amerikanec je brzo ostatvil parnik in hitel na kopno odkoder se je vrnil čez pol ure. Odposlal je daljši brzojav "New York Herald" in poročal o predavanju nemškega profesorja glede otoka in o mojih izjavah glede širokosti in dolžine. Prav veselo je vknjižil v svojo dnevno knjigo: Stroški in brzojav $40; dohodki: Časnikarsko poročilo $150."

Tako je ta dogodek uporabil vsak na svoj način.

Smrt Kitajcev.

—o—

Žalovanje za pokojnikom traja na Kitajskem običajno 100 dni. Ko se bliža bolniku že zadnja ura, obkolijo sorodniki kričaje njegovo hišo; med tem časom se čuje tudi turobne vdarce kitajskega "gonga" in pokanje malih raket nad hišo. Na ta način se podi namreč zle duhove iz bližine in se jim brani uhod do mrtvaške postelje. Ko zatisne Kitajec za vedno svoje oči, odpro njegovi sorodniki vsa vrata in okna hiše, zatem se pa prične čudno klicanje pokojnikovega duha, naj bi se povrnil nazaj. Vrata mrtvaške sobe prevlečejo z belimi prti; nad istimi se pritrdi običajno papirnate tablice z raznimi višnjevimi napisi, vsebujočimi razna dobra dela in vrline pokojnika.

Tudi mrtvečevo krsto pokrijejo z belim prtom, kajti ondi je bela barva znak žalovanja; krsto se čuva navadno 21 dni, šele potem se vrši pogreb. Mesto sveč rabijo na Kitajskem bele svetilke. Tudi Kitajci kinčajo kaj radi mrtvaški oder s svežimi cvetlicami in raznim zelenjem. Posebno pozornost se daje na Kitajskem rakvami; te so iz delane iz finega trdega lesa ter se plačuje zanje včasih nevrjetne svote do $3000 in še več. Premožne kitajske rodbine dajejo svojim znancem in članom, kaj rade rakve v darilo povodom rojstnega dne. Te rakve hrani vsakdo v veliki časti in toliko časa, dokler iste ne rabi.

Iz raznih nazlogov se drži na Kitajskem lahko mrtveca še dalje časa na mrtvaškem odru; to ima pa svoje posebne pomene. Postava določa namreč, da se ne sme iztirjati stanarine od kake strankem, med tem časom, ko leži oče družine na mrtvaškem odru. Običajno se preseli tudi žalujoča obitelj v kako drugo hišo, da ima mir pred duhom svojega pokojnika. Kitajci pokopavajo svoje mrtvece najraje daleč zunaj mesta na kakem solnčnatem gričku, odkoder je lep razgled preko kake vode. Ako zapusti Kitajec več sorodnikov umre kaj rad, ker si je v svesti, da ga bodo dotični ohranili tudi po smrti v blagem spominu.

ZDRAVILSTVO.

—o—

Zlatenica.

Znano je, da človek lahko zboli za zlatenico vsled jeze in žalosti. Neki francoski zdravnik pa trdi, da pride včasih zlatenica tudi vsled strahu, zlasti pri dekletih.

Ako vsled nervoznosti ne moreš spati,

izpij zvečer eno časo mrzlega čaja iz kozlika, močvirne detelje in poprove mete.

Najhitreje in najceneje

pošilja

denarje v staro domovino.

Denarne nakaznice izplačuje c. k. poštna hranilnica na Dunaju.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

V Pirinih.

—o—

Bolgarski spisal Ivan Vazov.
Poslovenil **Jaklič**.

—o—

Lepe so naše pirinske gore. Kako visoki so njih vrhovi pokriti s snegom, kako zelene doline, kako mračni črni lesovi, kako čudovito lepe naravne krasote!

Poleti so prostrane planine bivališče dolgodlakih ovac, rejene krave se pasejo po tečnih pašnikih, krasni konji razgečejo in v daljavi se glasi pastirjeva piščalka, in nje jek odmeva ob prepadih in goličavah.

Bistri in mrzli studenci teko po strmih pečinah, vijejo se po samotnih dolinah in šumljajo tako prijetno, tako božajoče, kakor bi peli.

In če se popneš na vrhove z večnim snegom, zagledal boš na daleč okrog doline in gore, reko Strumo in Vardar, krasno makedonsko pokrajino in dalje proti jugu za visokimi vrhovi Belo morje, in če boš vzdignil oko k nebu, videl boš Boga!

Čudo krasni so Prini s svojimi pečinami!

In o zimi, ko razsajajo meteži in se tepo grozni orkani, tulijo kot pobesneli vragi iz pekla, in nesejo sneg po stezah in ga zasipajo v prepade.

Takrat so Pirini podobni grobovom. Lačni, ropaželjni volkovi se plazijo po belem snegu, njih oči se svetijo v temi kot črno oglje.

Gorje potniku, ki zaide ponoči v viharju v Pirinih.

* * *

Bila je takšna noč, noč pred božičem, v gorski vasi R. V koči Djada Laske je z nestrpnostjo pričakovala družina povratka Klima.

Klim, sin starega Laske, je bil zjutraj odšel v Melnik nakupiti stvari za božič in darov za babice, svojo ženo in dveletnega otroka. Moral bi se vrniti še za dne domov a zmračilo se je že in noč je padla na gorsko vas, a njega še ni bilo..

Kako je zunaj razsajal vihar! Udarjal je na okna, tresel je vrata in trgal slamo s streh.

Zdelo se je, kakor bi hoteli roparji napasti kočo in jo podreti.

Družina je trepetala v strahu in grozi. Pri vsakem udarcu je mlada žena poslušala, ali ni Klim.

Toda ne. Klima ni bilo, samo vihar je butal. In moj Bog, kakšna tema!

In otrok, ki je ležal zavit v cunje na peči, je jokal.

"Tiho bodi, mali, tiho! Oče pride in ti prinese igrač."

Otrok se pomiril in uprl v mater razveseljene oči, čeprav so bile zalite s solzami, in vprašal je: "Oče?.. Igrače?"

In pokazala je na vrata, ki so se udajala viharju in so stokala.

V kotu je čepel starec Laska in tarnal. Mislil je na Klima in mrmral, ker vedel je, da zakasnitev ne pomeni nič dobrega. V gorah se potika, vse polno zveri, noč je grozna, vihar divja in noče pojenjati. Ali niso preteklo zimo raztrgali volkovi čisto blizu vasi Govanovega hlapca? In krvoločnih zveri je dovolj v tej ubogi Turčiji.

Laska je prenehal tarnati, da ne bi preveč ustrašil svoje snahe in otroka.

"Kaj jokaš in tarnaš?" je vprašal mračno, a je takoj obmolknil in sam pričel stokati.

Nekdo je udaril ob vrata.

Stara Laska je vstopila. Prišla je iz cerkve, kjer je prižgala na oltarju svečo, da bi se njen sin srečno vrnil.

"Ali ga še ni?" je vprašala boječe.

"Moj Bog, kaj se bo zgodilo?" je tarnala starka in stopila pred ikono in pričela se je križati in moliti.

Na ognjišču je veselo vrela voda v kotlu, a nihče se ni zmenil za to.

Polagoma je začel ogenj ugašati.

Vihar je še vedno divjal; zdelo se jim je, da tulijo volkovi in groza je vse pretresala.

Moj Bog, kako grozna noč.

* * *

Klim je bil med potjo zašel.

Sneg je bil silno zamel; jarke, griče pota in steze. Ob lepem vremenu je bil šel z doma, a sedaj? Cele ure je blodil in ni vedel, kje je, kam gre, in kaj se mu bo zgodilo.

Samo to je dobro vedel, da je daleč od svoje vasi, v neznani gorski pustinji, v kraljestvu zveri in uničenja.

Noč je bila svetla vsled zapadlega snega, a njegovo oko ni ničesar našlo, kar bi ga bilo navdalo z nado; nič človeškega ni bilo, kar bi mu govorilo o rešitvi, ne koče, ne vasi, ne zavetja. Njegova vas je ležala v kotlini, in če bi bil tudi v njeni bližini, ne bi je mogel videti. Gore okrog puste, bele, grozne, podobne mrliču, ki je pokrit z mrtvaškim prtom.

Kam gre? Hitel je v negotovost, da ne bi zmrznil. Vihar ga je bičal v obraz, v hrbet.

Klim je hitel le naprej, le naprej, in golota je postajala vedno bolj grozna, brezmejna.

Vedel je, da svojci čakajo nanj. Moj Bog, ali jih bo še videl? In kdo pride živ iz tega živega pekla?

Čutil je, da bo otprnil, zmrznil, zakopan bo v sneženem metežu.. Nihče ne bo vedel, kje je njegov grob.

In njegova žena? Njegov gačko?

Vihar je razsajal in tulil neprestano.

Naenkrat je zapazil v temi črne sence, ki so brezslišno polzele po snegu.

"Kaj je to? Volkovi?"

Cela tolpa jih je, nanj se bodo navalili, tulijo — — —

Hitel je.. Gladne zveri pa za njim, in njihovo divje tulenje.

Kako dolgo je tekel, ni vedel. Pred njim je ležala prazna, gola snežena ravan.

Naenkrat je Klim zagledal pred seboj, da se nekaj svetlika.. svetle točke so žarele vanj. Tolpa je poslala naprej oddelek, da mu odreže pot. Gledal je pred seboj gotovo smrt.

In stekel je na levo po bregu nizdol in volkovi za njim.

Dvakrat se je bil zaplel v obleko in padel je bil.

Ko se je v dolini Klim zavel, je zapazil z veseljem, da je pred vasjo. Ni mislil, ali je vas Pomakov ali kristjanov, ker volkovi so mu bili za petami. Udrl je skozi vrata na dvorišče; vrata je najbrže bil odprl vihar, stekel je k oknu, skozi katero je dohajala luč.

In volkovi vedno za njim.

Klim je z močjo sunil vrata in udrl v nepoznano hišo.

Oddahnil se je. V bulgarski koči je. Podobe svetnikov, pred njim prižgana luč; ogenj še malo plapola. Iz teme so mu pritekli ljudje nasproti.

Začudeno je gledal okrog sebe.

In spoznal je, da je v lastni koči.

Previdnost ga je vodila do lastnega ognjišča, dočim je mislil, da gre ravno v nasprotno smer.

"Oče žena, vstanite!" je zaklical.

Kakor vsi zbegani so planili vanj in ga objemali.

"Sin, kam si bil zašel v tem metežu?" je šepetal skoro brez zavesti starec in razjokal se je kot otrok.

"Grozen je vihar, hud je metež, a Bog je še višje, oče.. Idimo, idimo vsi v cerkev; ali ne čujete zvonenja?"

V tem hipu je potihnil vihar in čul se je glas zvona.

Kristus se je rodil!

In srečna rodbina je odšla v cerkev se zahvalit za rešitev.

Črepinja Kare Mustafe paše.

—o—

Dunaj naj zopet izgubi eno glavo - ali pravzaprav črepinjo, ki jo hranijo v ondotnem mestnem muzeju in ki jo smatrajo za črepinjo velikega vezirja Kare Mustafe. Vprašanje o pristnosti te črepinje je izprožil turški zgodovinar Ahmed Rasim paša, ki je lani objavil v carigrajskem listu "Sabah" članek pod naslovom: "Pogibelj Kara Mustafa paše". Na temelju novih zgodovinskih raizkavanj pripoveduje Ahmed Rasim nekatere dozdaj neznane podrobnosti o zgodovinskem obleganju Dunaju od strani Turkov pod poveljništvom velikega vezirja Kara Mustafe leta 1683., ter omenja dogodke, ki so temu sledili.

Kara Mustafa popolnoma poražen, predvsem vsled hitre pomoči in hrabrosti poljskega kralja Jana Sobieskega, je bil prisiljen, umakniti se, zapustivši zmagovalcem bogat plen. Bežal je srečno čez Ogrsko ter dospel do Belgrada.

Sultan Mohamed imenovan Avdži, t. j. lovec, ker je bolj ljubil lov nego vojno in drž. opravila, se je zelo razjezil na poraženega vojskovodjo. Zelo jezen ni čakal pri Belgradu niti njegovega prihoda, temveč je hitel proti Odrinu. Kara Mustafa se je tresel od strahu pred jezo svojega gospoda; poraz pri Dunaju ga je duševno in telesno zlomil in z grozo je čakal maščevanja sultanovega. In ne brez povoda, kakor se je pozneje pokazalo. Po stari navadi mu je sultan sicer poslal dragoceno sablo, toda na "telbisu" (raportu) Mustafi je napisal sultan ukaz, da dovoljuje, da bi 'prej imenovani' Kara Mustafa za zdaj prezimoval v Belgradu. Iz teh par suhoparnih besed je Kara Mustafa dobro čutil kakšna usoda ga čaka. In tudi se ni motil, kajti sultan je razsodil, naj bo uničen in dal mu je pripraviti svileno vrv.

Izvršitev razsodbe je poveril Gazez—zade Ahmedu. Ko se je ta približal Belgradu, je zaupal svoje poslanstvo svojemu janičarskemu agi Tekfur Daalijoovu, ki je bil vezir Mustafe. S par drugimi janičarji so ponoči vdrli v konak Mustafe. Predno ga je zavadil, je rekel Gazaz Ahmed Mustafi: "Nihče ni kriv tvoje usode! Sam si vse zakrivil!" Ahmedu je Mustafa storil mnogo dobrega: morda se mu je oglasila vest, kajti kmalu nato je sam umrl.

Zgodovinar Ahmed Rasim je, ko je proučeval vire k zgodovini turške države v XVII. stoletju, obiskal tudi Dunaj in ondotni mesti muzej, kjer imajo razen drugih turških spominov tudi črepinjo Mustafe v stekleni omari. Na vprašanje Ahmeda Rasima, kako je prišla ta črepinja v muzej, je odgovorilo muzejsko vodstvo na podlagi pisma kardinala Koloniča iz leta 1696., da sta bila telo in glava Kare Mustafe pokopana v grobnici džamije v Belgradu. Črepinjo sta pozneje prinesla dva jezuitska duhovnika na Dunaj kardinalu Koloniču, ki je dal za njo napraviti v Avgsburgu posebno skrinjo ter jo je s posebnim pismom daroval l. 1694. mestu Dunaju. To poročilo pa pobija Fehmi hodža, bivši poslanec v turški zbornici za mesto Gjumurdžine, ki je danes bolgarsko. Fehmi je namreč zasledil v Odrinu pred vhodom v Sarydži paševo džamijo kamen, ki je postavljen nad glavo Kara Mustafe. To najdbo je popisal v Edrenskem koledarju. Ta nagrobni kamen je visok en aršin (75 cm.) V kamen je vdolben sledeči turški napis: "Glava serdarja Eksema Kara Mustafa paše". Napis je dobro ohranjen in popolnoma razločni sta tudi naslednji dve vrsti, v katerih je napisano da je bil Mustafa umorjen l.1095. po hedžri ali turškem letopisu, t. j. l. 1684.; tudi letnica se natančno bere. In kar je prav posebno važno, je to, da pri nogah groba ni postavljen noben kamen, kar pomenja, da je tam pokopana samo glava. Kakor govori ljudstvo konak Kara Mustafe ni bil daleč od Sarydži pašove džamije, tam, kjer zdaj stoji odrinski gimnazij, in blizu tam je bila pokopana njegova glava. In razentega skoraj gotovo niso po takratni navadi napravili z Mustafovo glavo kako izjemo. Po tej navadi so namreč prinesli glavo sultanu v Odrin, da dokažejo s tem, da so njegov ukaz izvršili, — in sicer kakor navadno, v torbi redko pleteni, da se je mogla kri odtekati. Telo Mustafovo je skoraj gotovo ostalo v Belgradu, kjer so je zakopali. Proti pristnosti groba kot turškega pa priča tudi to, da so dobili telo oblečeno v dragoceno obleko. Mustafo so napadli njegovi morilci ponoči, ko Mustafa skoraj gotovo ni bil oblečen v dragoceno obleko. Sicer pa Turki zakopavajo svoje mrtvece neoblečene.

In tako je vprašanje, hrani li dunajski mestni muzej pravo črepinjo Mustafe, katerega ime je še pred nedavnim nosilo mesto, ki so je zmagoviti bolgarski junaki prekrstili v Svilen še nerešeno.

Odvetnik na papeški stolici.

Na banketu, ki ga je nedavno novi francoski predsednik Poincare priredil na čast pariškim odvetnikom, je predsednik odvetniške organizacije v svojem govoru omenil, da je en pariški odvetnik postal celo papež. Bil je to naslednik papeža Urbana IV. — Klemen IV., izvoljen leta 1265. Vladal je tri leta, to je do leta 1268. On je izdajal pragmatično sankcijo, s katero se je ustvarila zveza med Rimom in Francijo; nagovoril je tudi kralja Ludovika Svetega, da je začel križarsko vojno, ki mu je prinesla smrt. Tudi v političnih prepirih Karla Anžujskega s Hohenštavloci je igral veliko vlogo. Zgodovinar Blanchard piše o Klemenu IV.: Njegovo državljansko ime je bilo Guy Foucauld; rodil se je v St. Guilesu v provinci Languedoc. V mladosti se je posvetil vojaškemu stanu, kasneje se je pa bavil z različnimi znanostmi Nazadnje je postal duhovnik. Bil je škof v Puyu, nadškof v Narboni in kardinal v Sabignyu. Dne 5. februarja 1265. leta je bil izvoljen za papeža. Spisal je mnogo pravniških razprav in v kroniki odvetniških dialogov v pariškem parlamentu se njegovo ime mnogokrat omenja.

Za smeh in kratek čas.

Dober dokaz.

"Kakor sem že večkrat rekel, Jože, si mora človek prizadevati, če hoče kaj imeti, drugače ne gre! Jaz nisem imel nič za usta in nič obleči, ko sem pred štirimi leti sem prišel, sedaj pa, hvala Bogu, imam že 1200 kron — dolga!"

Že še pride.

Natakar gostilničarju: "Gostje se pritožujejo, da je juha neslana!" — Gostilničar: "Naj potrpe da jim prinesem račun!"

Odkrito.

— Gospod Škarjevec, kedaj mi boste pa zgotovili novo obleko?

— Ko boste staro plačali.

— Tako dolgo pa res ne morem čakati.

Prvi vojakih.

Korporal: "Vojak, kadar je na straži, ne sme svojega mesta zapustiti pod nobenim pogojem! Vzemite si za vzgled rimskega vojščaka v Pompeji, ki je stal — straži pred hišo svojega poveljnika, ko je Vezuv metal iz sebe ogenj, kamenje in žlindro, in se ni ganil, čeravno ga je žlindra zalila, dokler ga niso čez osemnajsto let odkopali!"

Preveč ljubezni.

— Gospodična, Vaša lepota me je že do cela omamila.

— Ali naj morda pokličemo zdravnika?

Se lahko pomaga.

Berač: "Dajte mi par vinarjev!" — Gospod: "Pa jih bodete dali za šnops!" — Berač: "Dajte mi krono, potem bom pa pil vino!"

Naravni zakon in slučaj.

Gospodična: "Jaz še sedaj ne morem prav razumeti, kaj je naravni zakon in kaj je slučaj." — Gospod: "Vam bom povedal vzgled: "Če Vi dobite moža, je to naravni zakon, če je pa on z Vami srečen, je pa slučaj!"

Pomirljivo.

Ženin: "Draga moja, to Ti moram povedati takoj, da sem večkrat brez pravega vzroka oznevoljen". — Nevesta: "O, vzrokov Ti ne bo manjkalo."

Dober odgovor.

Ona: Ako se bom jaz kedaj poročila, tedaj vzamem samo kakega modrega in previdnega moža.

Gospod: Draga gospodična! Dandanes se modri možje in fantje sploh ne ženijo.

Drag pozdrav.

Če ti reče zdravnik: "Dober dan!", te stane štiri krone; če ti pa reče advokat "Lahko noč!", te stane lahko pol premoženja.

Tolažba.

— Dragica moja! Ljudje vedno trdijo, da si me vzela radi denarja ker premorem 600 tisoč dolarjev.

— Ah, ne veruj takim neumnostim. Jaz bi te bila tudi vzela, če bi imel ti samo $300.000.

Divjaki.

Graščak N. povabi nekega misijonarja na kosilo. H kosilu pride tudi gospa s svojimi hčerami: vse so bile precej dekoltirane. Graščak se za to izkuša pri misijonarju nekoliko opravičiti, ta pa odgovori: "O, saj sem takega navajen: tri leta sem živel med divjaki."

Nova slika.

Slikar: Za vraga! Sedaj res sam ne vem, kje je gorenji del slike.

ŠPEKULACIJA.

Gospod: Čemu pa stojite z vašo košarico rož vedno tu na vogalu pred prodajalno perfuma?

— Tu dišijo rože ali šopki naj bolj prijetno.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brozich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Krže, 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljatve pošiljajte na ta naslov.

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima prostora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

Iščem svojega brata IVANA TURKA iz Polhovca pri Novem mestu. Pred enim letom je bival v Indiani. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegovo sedanje bivališče, naj mi naznani, ali naj mi sam piše; poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. — Louis Turk, 16011 Saranac Rd., Collinwood Sta., Cleveland, Ohio. (31-5—3-6)

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Lanski rdeči Zinfandel 35¢ gal.; belo vino iz Muskatel in Tokaj grozdja 35¢ gal.; Riesling 40¢ gal. Vino od leta 1911: Zinfandel 40¢ gal.; belo vino Riesling 45¢ gal.; staro belo vino od leta 1910 50¢ gal. 100 proof močan tropinovec 4½ gal. $12, 10 gal. $25.

Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distillerija blizo postaje.

Pošljite vsa pisma na:
S. Jakše Vinery,
Box 161, Santa Helena, Cal.

LEPA PRILIKA
za Slovenca ali Hrvata.

Na prodaj je mesnica v večji slovenski naselbini, in sicer radi odhoda. Prometa ima od 5 do 6 tisoč dolarjev na mesec. Več pove uredništvo. (3-16—6)

Rad bi zvedel za ALOJZIJA SEVER. Doma je iz Klevč, pošta Ježica. Sedaj biva nekje v Zedinjenih državah. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ker jaz želim z njim govoriti. Matthews Bratus, Springhill, N. S., Canada. (2-4—6)

Trgovec z zlatnino
M. POGORELC
29 E. Madison St. — Room 1112.
Chicago, Ill.
Opomba: Pazite na oglas v sobotnih številkah.

Oglas gozdarjem.

Potrebuje se večje število dobrih gozdarjev za delati drva. Plača je po $1.20 od klaftre, kompanijski šiht $2, $2.10—$2.20 na dan, za belenje od klaftre $2.50 in za razne druge dela na tiru pa po $2.10 na dan.

The Cleveland Cliffs Iron Co.
Lumbering Departement
MARQUETTE, MICH.
Nadaljna pojasnila daje
JOHN KNAUS,
Box 40
P. O. EBEN, JUNCTION, MICH.

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.
ZASTAVE, REGALIJE, ZNAKE, KAPE PEČATE IN VSE POTREBSCINE ZA DRUSTVA IN JEDNOTE.
Delo prve vrste. Cene nizke.
F. KERZE CO.
2616 S. LAWNDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

Velika zaloga vina in žganja.

Marija Grill
Prodaja belo vino po.....70c. gallon
črno vino po .....50c. "
Drožnik 4 galone za.....$11.00
Brinjevec 12 steklenic za.....$12.00
4 gal. (sodček) za $16.00
Za obilno naročbo se priporoča
MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O

Naravna ohijska vina, najboljše kakovosti, Delaware, Catawba in Concord, prodaja
Josip Svete,
1780-82 E. 28th St., Lorain, O
Delaware po 90c. galona. Catavba po 70c. galona, Concord po 50c. galona.
Vino razpošiljam od 25 galonov naprej.
Za vino jamčim, da je popolnoma naravno.
Pri večjih naročilih znaten popust.

Phone 246.
FRANK PETKOVSEK,
Javni notar — Notary Public,
718-720 Market St., WAUKEGAN, ILL.
PRODAJA fina vina, najbolje žganje te-izvrstne smotke — patentovana zdravila
PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.
POŠILJA denar v star kraj zanesljivo in pošteno
UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.
Zastopnik "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomožni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 So. 15th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zaupnik: ALOJS VIRANT, Lorain, Ohio, 1700 E. 28th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 930 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salido, Colo., Box 533.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERŽIŠNIK, Burdine, Pa., Box 133.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo. 1319 Eller Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Umrli so v Ljubljani: Majda Fabiani, hči trgovskega sotrudnika, 10 mesecev. — Janez Balantič, delavec, 59 let. — Matija Češnovar, bivši mizarski pomočnik 56 let.

Ženska se ubila. Marija Jakopič, po domače Šuštarca iz Male vasi, župnije Ježica, je šla dne 16. maja v gozd po steljo. Pri tem je padla z voza in je bila v istem trenutku mrtva. Mrtvo so pripeljali na dom.

Aretacija. Na Glincah je gostilna pri Burskem taboru, kjer stanuje tudi tam dobro znani čevljar Fran Šusteršič. Dne 16. maja je z gosti na dvorišču balincal in ker je napravil premalo "šišk", je prišel domov nekaj zlovoljen in začel tudi doma balincati, toda ne s kroglami, marveč s pohištvom. Napravil je pa toliko "šišk", da v stanovanju vse navskriž leži ter da je prišla ponj policija. V kuhinji je razbil kuhinjsko opravo. Stoli, miza, omare, to je šlo vse v "franže". Ta aretacija je napravila na Glincah pravo senzacijo in še danes hodijo, posebno še delavke iz tobačne tovarne, gledat te "jeruzalemske razvaline".

Umrli so v Ljubljani: Alojzij Sušnik, sin tesarja in hišnega posestnika, 11 mesecev, — Ignacij Koščak, poljski dninar, 25 let. — Marija Jenko, delavčeva žena, 24 let. — Josip Strupi, železniški uslužbenec v pokoju, 70 let. — Josip Pertekelj, posestnik 37 let.— Simon Anderlich, južne železnice strojevodja v pokoju, 66 let.

Umrl je v Podbrezjah Josip Jeglič, c. kr. davkar v pok.

Obesil se je dne 10. maja pop. 50 let stari, oženjeni kočar Josip Srebrnjak v Šenčurju, ki zapušča 12letno hčerko. Srebrnjak je bil duševno zmeden.

Samomor. V Idriji se je v noči od 18. na 19. maja v svojem stanovanju obesil na hlačni pas 25-letni rudar Ivan Krapš. Usnjati pas je bil pritrdil na omaro, in sicer tako nizko, da se je še s skrčenimi nogami dotikal tal. Če bi se ga bilo preje našlo, bi se ga bilo gotovo otelo smrti. Tako pa je mogel zdravnik konstatirati le smrt vsled obešenja. Zdravnik je tudi izjavil, da je Krapš izvršil samomor v duševni zmedenosti vsled alkoholizma. Tako zahteva sovražnik ljudstva alkohol vedno več žrtev, a navzlic temu se ne more odvaditi žganjepitju.

Poskušen samomor na Bledu. "Slov. Narod" piše: Registrirali smo vest, ki je bila priobčena v nekaterih nemških, pa tudi v slovenskih listih, o roparskem napadu na tehnika Cliunaga na Bledu. Mi smo takoj izreki svoj dvom, da bi se moglo kaj takega zgoditi. Gotovi listi pa komaj čakajo, da bi mogli s takimi krvavimi vestmi škodovati ugledu našega prvega letovišča. Kakor se kaže, je bil naš dvom popolnoma utemeljen. Tehnik Cliunag je namreč — kakor nam poročajo z Bleda — zapravil in zaigral precejšnjo svoto denarja, ki mu ga je zaupal njegov oče. Ker pa se je zbal očeta, se je poskusil usmrtiti ter fingiral roparski napad. Rana je menda tudi precej lahka. Čudno pa se nam zdi, da se gotovi listi prej ne informirajo, predno prineso tako krvavo senzacijo, ki le škoduje. Zadeva se zdaj preiskuje in bomo svoječasno več poročali.

Nesreča. Dne 16. maja ponoči je šel gledat v Cirčičah pri Kranju hlapec posestnika, po domače pri Česnju, v hlev k živini. Ko se približa h kobili, udari ga ta s kopitom s tako silo v prsa, da je takoj obležal in drugo noč umrl.

Preprečena avtomobilska nesreča. Na binkoštni ponedeljek ob 11. zvečer so neznani zlikovci v Trati pri Škofji Loki položili sedem metrov dolg tram čez deželno cesto. Ob istem času je prišel od postaje Škofja Loka avtomobilni omnibus s sedmimi osebami. Dvanajst metrov pred tramom je šofer zapazil oviro ter še pravočasno ustavil avtombbil.

Na plesu. V gostilni Mihe Repovška v Prelogah je bil 18. maja ples. Anton Kopina in Anton Šribar z Bregovskega sta bila na nekatere fante in posebno na Janeza Tisot jezna. Podstavljala sta jima nogo in tako se je začel prepir. Kopina jih je dobil po grbi in tudi Šribar bi jih bil dobil, ako bi ne bil zbežal. Kopina mu je kmalu sledil; čez malo časa pa se vrneta, Šribar oborožen s samokresom. Ko je bilo vrvenje v sobi najhuje, se je Šribar pokazal na vratih in sprožil strel na Tisota. Tisot se je v glavo zadet zgrudil. Kopino in Šribarja so prijeli in odvedli v zapor. Tisot je težko ranjen.

PRIMORSKO.

Oprošćena morilka. Porotno sodišče v Rovinju je oprostilo kmetico Antonijo Lanzo, ki je zabodla Petra Zaninicha, svojega bivšega ljubimca, iz maščevanja, ker jo je zapustil, z nožem v prsi in mu vrgla v obraz steklenico vitrijola, vsled česar je Zaninich umrl.

Vlom. Neznani tatovi so vlomili v Piranu v hišo posestnika Zechini in so odnesli več dragocenosti in nekaj denarja v skupni vrednosti 1185 K. O vlomilcih nimajo nobene sledi.

Sleparski trgovci. Pred tremi meseci so zaprli na Reki, kakor smo že poročali, trgovca Nagliča, ker je bil na sumu, da je izvršil več sleparij, ki presegajo svoto 300,000 K. Uvedla se je obširna preiskava, katere posledica je bila dosedaj ta, da so 13. maja aretirali kot Nagličeva sokrivca njegova sorodnika trgovca z deželnimi pridelki Nadalića in Berlica.

Ponesrečen obmejni orožnik. Iz Kotorja poročajo, da je padel blizo Ježevice pri neki patruli raz visoko skalo obmejni orožnik stražmojster M. Bendl, pri čem je dobil težko rano na glavi.

Po § 305. kaz. zak. Absolvirani gimnazijec Alojzij Sedej je bil klican pred okrožno sodnijo, obtožen, da je v gostilni Ventin v Gorici dne 2. decembra lani kričal: "Živijo Srbija!" in "Dol Avstrija!" Zapletena sta bila v to reč še dva druga mlada gospoda, ki sta pa že opravila s policijskim "Prügelpatentom". Sedej je prišel še pred sodnijo goriško. Zaslišanih je bilo več prič, dognalo pa se ni, da bi bil Sedej res zagrešil, česar se ga dolži. Nekateri so slišali klic: "Dol av!", pa niso vedeli, ali: dol avtomobil ali Avstrija. Sedej je bil oproščen. Državno pravdništvo je podalo pritožbo ničnosti.

Kaj se vse pripeti, kadar iščejo "špijone". V Kanal je prišel na orožne vaje k lovskemu bataljonu rezervist. Sedel je v gostilni h gostom in se spustil v pogovor. Med drugim je spraševal goste, koliko je vojakov v Kanalu in kje je ta ali ona vojašnica. To je prišlo do ušes častnikom, ki so vcleli žandarmeriji, naj gre poiskat tistega človeka, ki je najbrže "špijon". Orožnik je djal puško na rame in šel. Oni nevarni človek je na vprašanje, kdo je in kaj išče v Kanalu, lepo ponižno "meldal": da je rezervist in je prišel na vaje v Kanal. — Gorečnost je lepa reč!

Vojaške vesti. Pri 5. domobranskem polku v Pulju sta bila imenovana: nadporočnik Ivan Kobe za stotnika in Adolf Furlan za nadporočnika.

Picnir. Simon Žnider se imenuje oni pionir, ki je rešil življenje svojemu tovarišu, ali plačal rešitev s svojim življenjem. Doma je iz Cirkovcev. Vsak, kdor je čul o požrtvovalnem činu pogumnega pionirja, je sočustvoval in obžaloval vrlega mladeniča, ki je moral v zgodnji grob, da je rešil drugega pred grobom. Žnider je rešil tovariša smrti v Soči, ali sam se je bil zapletel in ni mogel iz vode. Pogreb je bil lep; šli so za pogrebom oficirji vseh vrst vojaštva v Gorici.

ŠTAJERSKO.

Otrok v mlako padel. Vinčarka Marija Turščak iz Hrastova je šla v bližnji vinograd delat in pustila svoja dva otroka, dveletnega Jakoba in šestletno Marijo sama doma. Komaj je mati odšla, letel je sinček Jakob k bližnji pol metra globoki jami, padel notri in utonil. Ko je klicalo dekle mater na pomoč, je bilo že prepozno. V ravno isti mlaki se je utopila svoj čas že štiriletna deklica.

Iz Ruš. Blizu gradu Wildhaus v Slemenu so našli 9. maja ubitega hlapca Cafuto. Nekega drugega hlapca, ki ga sumijo, da je umor izvršil, so že zaprli.

Japonec Sumakoj, ki je že v več mestih na Avstrijskem policijo v samoobrambni metodi "džiu-džitsu" izvežbal, se je mudil te dni tudi v Mariboru in policijo v obrambnem boju poučil. V vseh večjih mestih se je japonska samoobraba "džiu-džitsu" dobro obnesla. Sumakoj je v tem oziru pravi strokovnjak in mojster.

Konkurz. Kakor smo poročali je razglasilo okrožno sodišče v Mariboru nad premoženjem Kristjana Unterkoflerja konkurz. Kmalu po otvoritvi konkurza je neznano kam izginil. — V Gradcu je prišel v konkurz knjigotržec Jurij Bartsch. Nepokritih dolgov je 16,000 K. Bartsch je pred nekaj dnevi neznano kam pobegnil.

Obesil se je v Mariboru dne 14. maja zjutraj trgovec Reichenberg. Mož je prišel v slabe gospodarske odnošaje, pa si je vzel življenje. Tudi dva njegova brata sta s samomorom končala.

ROJAKOM
v Pennsylvaniji in W. Virginiji
NA ZNANJE.

Rojakom v Pennsylvaniji in West Virginiji naznanjamo, da jih obišče naš novi potnik

Mr. LEO ŠTRUKELJ,

ki je zastopnik Slovenic Publishing Company in pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročila. Vedno in povsodi so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bode tudi novemu potniku na prvem potovanju tako. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovenic Publishing Co.

Kje je moj prijatelj FRAN TRONIK, NOVAK ali GONTAR? Delala sva skupaj v stari domovini pri čevljarju Filipu Gontar in potem je šel on v Ameriko. Nastanil se je nekje v državi Wyoming. Prosim cenj. rojake, če kedo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam javi. — Valentine Seljak, Boyd, Wyo.

NAZNANILO.

Rojakom v **Gilbert, Minn.,** in okolici naznanjamo, da je

Mr. LOUIS VESSEL

naš zastopnik, kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" ter izdavati za to veljavna potrdila. On nas zastopa v vseh poslih in zato ga rojakom toplo priporočamo.

S spoštovanjem
Upravn. "Glasa Naroda".

NIKJER DRUGJE,

ne v Texasu, ne v Missouri, ne v Floridi, ne v kateri drugi slovenski farmarski naselbini, ne dobite tako zdrave, kot kristal čiste studenčne vode, kot ravno v prijaznem

WAUSAUKEE, WIS.,

kjer je trg eden najboljših in kjer se da vsak farmarski pridelek brez vsake težave spečati v denar, kjer je podnebje slično podnebju v stari domovini, torej tudi najbolj rojakom prija; je zdravo in ugodno.

Zapomnite si: MRZLICE in ŽIVINSKE KUGE tu ni. Zemlja je rodovitna in dobra, lega iste je ravna, po nekaterih krajih manj ali več valovita. Kamenja in močvirja ni. Dva potoka tečeta skozi to zemljo. Mnogo studencev. Ravno isti poljski pridelki kakor v starem kraju rastejo tu, kakor tudi sadje in vinska trta. SUŠE in TOČE in VIHARJEV ni.

Cena akru ostane še za ta teden od 15 do 20 dolarjev. Lahki kupni pogoji. Vsakemu kupcu povrnem vožnje stroške za sem in nazaj.

Dolžnost me veže, da omenim, da to zemljo prodaja SLOVENEC SLOVENCU in da posredovalnih čifutov ni med nami, torej se z vsakim pogovorimo v materinem jeziku in vsakemu pokažem vsako ped zemlje, brez vsakih stroškov potem če zemljo kupi od mene ali ne.

Vsakemu kupcu jamčim osebno, poleg Grimmer Land Co. za CLEAR TITLE in ČISTOST BREMEN. Pogodbe tako izdelam, da jih vsak navaden delavec lahko razume in ni v njih nobenega zavijanja. Rojaki, pogodba je važna stvar, dajte si pozor!

Vsak, ki je prišel to zemljo pogledat, je tudi kupil in to je moje najboljše spričevalo, ker mi je dokaz, da je vsak zadovoljen.

Če ste se odločili kupiti farmo, tedaj pomislite na sledeče stvari: 1. Kaka je zemlja? 2. Kak je kraj? 3. Kaka je voda? 4. Kako je podnebje? 5. Kaj raste na zemlji? 6. Kake ugodnosti nudi kraj in kak je trg. 7. S kom imate opraviti in kako je pogodba narejena. 8. Je-li zemlja čista in kdo je lastnik.

Če hočete biti tako postreženi in brez vsake skrbi se vleči v postelj, ko enkrat kupite farmo, tedaj mi pišite ali pa pridite.

Knjiga "ZEMLJIŠČA V WISCONSINU" se dobi zastonj in poštnine prosto.

ADOLF MANTEL,
% **Grimmer Land Co.,**
133 Washington St.,
Room 1007, Chicago, Ill.

P. S. Tistim rojakom, ki so že farme kupili od mene, naznanjam, da se v kratkem sam naselim v Wausaukee, tako da jim bom lahko v pomoč, ko se sami naselijo.

FRANK STEFANICH,
R. R. 7, Box 124, Fresno, Cal.

Dragi rojak:—

Vaše vino smo prejeli 25. januarja in pri sprejemu smo plačali drugo polovico $25.20 in upamo, da ste denar tudi prejeli. Zahvalimo se Vam za dobro vino, ker vsakdo ga je pohvalil, kedo ga je poskusil.

S pozdravom
Joe Rabertz,
Chisholm, Minn.
(Advertisement.)

NAZNANILO.

Vsi člani društva sv. Petra št. 216 N. H. Z. v Leadville, Colo., se vljudno pozivljajo na redno mesečno sejo dne 12. junija. Ker imamo sklepati o zelo zanimivih in važnih stvareh, upam, da se bodete v obilnem številu seje udeležili.

Štefan Frankovich,
računovodja.
(3-7—6)

SKRBITE ZA BODOČNOST.

Kdor hoče, da bode imel živeti od česa na stare dni, mora že zdaj skrbeti za svojo bodočnost. Ni je lepše prilike, kot vam jo nudiva midva. Kupi in odplačuj polagoma zemljo, pa boš kdaj na svojem. Prodajava svojo zemljo od 15 dolarjev naprej za aker. Sto dolarjev plačaš takoj, ostalo mesečno po deset dolarjev. Če si bolan ali nimaš dela, počakava. Če kupiš 40 akrov, plačava vožnjo. Prodava samo tistim, kateri pridejo sami pogledat. Jamčiva, da pridelate na vsak aker najmanj toliko čistega vsako leto, kolikor plačate za ves aker. Izčistite lahko nekaj akrov na teden. Do železnic in mest od ene do štirih milj. Kmetije vse na okoli. Zdrav zrak, nobenega močvirja, polno studencev. Nimava nobenih agentov in zato ne zamenjujte naju z drugimi, ki prodajajo danes tukaj, jutri tam, danes za to, jutri za drugo kompanijo. Ne silite v kraje, kjer gre samo živinoreja, ker za živino ne potrebujete 40 akrov, kot pri nas, ampak trikrat toliko. Najboljša prilika za tiste, ki se nameravajo to pomlad naseliti. Če ne misliš letos iti gori, kupi letos, kupi takoj, pa boš že nekaj odplačal do drugega leta. Vedi, da delo ni stalno, da pridejo krize — pa če imaš svoj košček zemlje, se lahko umakneš in v vsaki krizi napraviš življenje. Piši ali pridi še danes na naslov: Krže Mladič Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Telefon: Lawndale 7449. Začni danes, če hočeš kaj imeti jutri. Če pa odlašaš vedno na jutri, ne boš imel nikdar nič.

Rad bi zvedel za KATARINO REBOLJ. Doma je iz vasi Podpeč pri Preserju. Pred dvema mesecema je prišla iz starega kraja. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za nje naslov, naj ga mi javi, ali se naj pa sama oglasi. — Andrew Kueler, 11334 Fulton St., Pullman, Ill. (3-4—6)

Rad bi izvedel za dva svoja brata. Doma sta iz vasi Preložе na Primorskem. Frank je bil pred enim letom v Alaski in pred petimi leti v Pittsburghu. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za nju, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Joseph Matko, Box 18, Hacker Valley, W. Va. (2-3—6)

Kje je moj prijatelj FRAN MIHELČIČ? Doma je iz Orehka pri Postojni na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Nadoh, Box 18, Hacker Valley, W. Va.

Kje je LOUIS LEVSTIK p. d. Šuštarjev iz Travnika, občina Loški potok? Pred enim letom je bival v Virginia, Minn., sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene rojake, če kedo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Louis Košmerl, Box 73, Trenary, Mich. (29-5—3-6)

NAŠ GOSPODAR,

edini slovenski magazin v Ameriki. Izhaja na 32 straneh vsak mesec in velja za vse leto samo $1.00 Prinaša podučne članke za gospodarstvo, gospodinjstvo, lepe povesti, razprave o naših gibanjih in zanimivosti iz celega sveta. Pošlji denar na:

Naš Gospodar,
2616 S. Lawndale Avenue,
(10-8 v 2 d) **Chicago, Ill.**

Pozor prijatelji lepega čtiva!

Pri Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y., je dobiti sledeče zanimive knjige po znižanih cenah:

"Rodbina Polaneških." Roman iz življenja, spisal slavnoznani poljski pisatelj H. Sienkiewicz. Knjiga obsega 1065 strani in ima več lepih slik. Cena s poštnino vred $2.20.

"Mati." Socijalen roman, spisal Maksim Gorkij. Ta času primeren roman je vzet iz delavskega življenja. Velja s poštnino vred 80c.

"Trije rodovi." Dogodki iz nekdanjih dni. Zelo zanimiva povest; spisal Engelbert Gangl. Velja s poštnino vred 30c.

Dalje je dobiti tudi po znižani ceni pero, napoljeno s črnilom (Fountain Pen). Velja samo 25c s poštnino vred.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled občne zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrdijo na kosišče z rinkcami.

Cena 1 kose je $ 1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po $1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla; cena garnituri je $1.00.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštne postaje tudi bližno železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Največ denarja iz Amerike

nalaga se v

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1912 je znašal nad . . . . 660 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad 42 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad 1,300.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4½%

brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vloženega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. **Izguba** vloženega denarja je **nemogoča,** ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po c. kr. deželni vladi **izključena vsaka špekulacija** z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico **sodišča** denar **mladoletnih otrok** in **varovancev, župnišča cerkven, in občine občinski denar.** Tudi iz **Amerike** se nalaga **največ denarja v to hranilnico.**

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E., CLEVELAND, O.

Pismouk.

—o—

Milan Pugelj.

—o—

I.

Tisti človek, ki gre po Nikolajevem mostu, ki je star, suh, globoko zamišljen in ima sivo špičasto brado, je vpokojeni gimnazijski profesor Andrej Ščetinar. Filolog je. Zdaj na stara leta preobrača stare knjige in foliante, pa stika v njih za takimi besedami, ki so kakorkoli zastarele, nekoč v rabi obtičale in prišle popolnoma iz jezikovnega prometa. Vsake take najdbe je on nepopisno vesel, vendar sam v sebi. Ob takih prilikah hodi po svoji sobi gor in dol in misli in se na tihem zadovoljava. Nima rad, če ga moti žena Ana in celo neljubo mu je, če se hoče z njim zabaviti njegova edinka, gospodična Marica. Mlada je, šali se vedno, govori stvari, ki on nima z njimi nikakega stika. Naenkrat nastane med njima istinita disharmonija. Ona pripoveduje n. pr. o najnovejši pariški modi, on pa je našel dvoje starinskih izrazov in jih meni priobčiti v prihodnji številki tistega mesečnika, ki ga urejuje njegov prijatelj, Slovnica, etimologija, slovniški paberki in pariška moda, to ne sodi skupaj.

Ščetinar je dospel do ulice in hiše, kjer stanuje njegov prijatelj urednik. In ravno na pragu se je spomnil, da mu je izročila hčerka rdečo rožo za prijateljevega sina, ki je njen zaročenec. Domislil se je, zdaj tiplje po žepih, pogleda okoli sebe, če mu ni ravnokar pala na tla, ali rože ni. Spominja se, da je bila zavita v tenek bel papir. A — morda je izgubil tudi rokopis! Ne! Rokopis je točno v malhi, a rože ni v nobenem žepu. Tudi v hlačnih žepih ne. V suknji je listnica, zadaj v hlačah denarnica, spredaj robec, sicer je prazno.

"Saprament, saprament! A! To je sitnost!" se meni sam s seboj. "Kaj sem jaz za take stvari?! Naj si najame postreščka!"

Govori tako, pa istočasno v mislih sklene, da je najbolje kupiti v bližnji cvetličarni enako rdečo rožo in jo oddati in o stvari molčati. Takoj stopi v prodajalno, kupi vrtnico in se napoti v prijateljevo stanovanje.

Urednik stanuje v prvem nadstropju na ulico. Vdovec je, pri sebi ima svojo preprosto sestro in svoja dva sina. Mlajši je jurist, starejši suplent. Ta zadnji je ženin profesorjeve hčere.

Setra ga sprejme tako vljudno, kakor človeka, ki je že več kakor domač, torej vsaj sorodnik. "To je lepo!" hvali po poti, ko ga vede v sobo. "To je krasno, gospod profesor, da ste nas obiskali. Kaj je lepšega za nas, kakor je vaš poset!"

Profesor je star in suh, v hrbtu upognjen in zdaj, ko se je po stopnicah zasopel, neprenehoma maha po zraku njegova ozka, srednje dolga in špičata brada. "Ste visoko!" pravi skoro brez glasu in privleče iz žepa v papirju rdečo rožo. "Tole je dala naša Marica za vašega Vladimirja!"

Urednik je v sobi, debel je in močan in kadi kakor Turek. Čita rokopise in tik njega stoji pleten koš, ki je visok kakor miza. "O!" pozdravi s košatim glasom. "Da si mi zdrav, prijatelj!" Vtane in krepko stisne roko. 'Sedi in povej, kaj bo novega!"

Profesor sede, malo pogleda po sobi, seže v malho in prične sukati po svojih koščenih in tenkoprstnih rokah droben rokopis. "Posrečilo se mi je nekaj najti!" pravi. "Je posebno etimološko jako zanimivo. Tukajle, prosim: Paberki. Kaput enoinosemdeseti. Tudi se mi je zdelo potrebno opozoriti čitatelja, da sem o podobni stvari raspravljal že v istem mesečniku. Zato sem pristavil: Glej istega letnika številko peto! Upam, da boš lahko porabil že v prihonjem zvesku!"

"Hvala ti!" odgovarja urednik s košatim glasom. "To je gotovo, da rad porabim in da sem vselej vesel, kadarkoli prejmem kaj iz tvojega peresa. Vendar je gradivo za to številko že določeno, že v tisku, torej vidiš, da bo skoro treba odložiti tvoj cenjeni prispevek na drugi mesec!"

"Ne vem, ne vem, kako bi bilo!" maje profesor drobno glavico in razlaga s suhim glasom. "Če me ne bo posebno prijela naduha in srčna napaka, dogotovim v kratkem daljšo slovniško stvar (gospod profesor dvigne desno roko s stegnjenim palcem in jo zaène tresti v zraku), ki je ja--ako važna! Tiče se kočljivih ortografskih napak, ki so jih zanesli nekateri mlajši prisatelji v naš književni jezik. Stvar bo najaktuelnejša!"

"Res, prijatelj moj", govori debelo urednik, jaz sem v zadregi! Da bi bil prišel ti dva dni preje — ali tako so stvari v tisku."

Profesor opre desni komolec ob mizni rob, položi dlan nad oči in maje s čelom sem in tja. "Slabo slabo!" govori. "Jezikoslovec treba, da je vedno čuječ. Kakor mornar, ki čuje na barki, tako naj varuje on našo jezikoslovno ladjo. Ali če mu niso dane možnosti, če se ga zadržuje pri netočnem objavljanju, ali če se zapostavlja njegovo delo spričo drugih beletističnih spisov — — to, moj dragi, ne bo rodilo sadov!"

Profesor umakne roko, brezbarvne ustne za sivimi brki so suhe in sličnе nagubanemu papirju, in po vsem obrazu mu leze piker smehljaj.

'Je križ!" vzklikne urednik, kakor bi se kregal in potolče z debelo pestjo ob mizo. "Težava je to, biti dandanes urednik. Vsak sotrudnik ima svojo stvar za najvažnejšo. Novelist novelo, pesnik pesem, slovničar slovnico, kritik kritiko! Vi ste iz enakega testa! Pri moji veri!"

Na profesorjevih licih se je pokazalo na vsaki strani tam, kjer rasto pod očmi prve sive dlake, dvoje ali troje kapljic črnikasto rdeče krvi. Nenadoma je vstal in izpregovoril: "Če bi ti bilo moje sodelovanje odveč, prosim te, bilo bi mi jako žal, ali jaz bi moral — —"

"Ne, ne! Ne sodi napačno!" hiti urednik, vstane naglo, posadi profesorja nazaj na stol, vzame iz njegovih rok rokopis in ga prične takoj čitati. "Jaz ti ustrežem na vsak način." In mrmra za se.

"Če gre samo za to", prične profesor z rezkim patosom in s tresočim glasom, "da ti meni ustrežeš in ne za znanstveno, za špecielno filološko pridobitev, potemtakem mi ni mogoče drugače, kakor da — hm, hm — —"

'Ali — saj si vendar človek!" rhni in ga miri urednik. "Ne štej besedam zob, duša prijateljska, kdo te je mislil žaliti? Gre se tukaj — —"

"Čisto krivo!" seže naglo vmes profesor. "Gre tukaj itd. Brez 'se'!"

"Torej naj gre za karkoli!" bobni urednik in zasopljen glasno diha. "Da bi tebe kdo mislil žaliti, za to gotovo ne gre! Čakaj, da prečitam, pa nesem takoj v tiskarno!"

Urednik se nasloni z levim komolcem na mizo, z levo dlanjo podpre svojo težko rdečo in debelo glavo, v desnici drži dolg rdeč svinčnik in čita rokopis. Profesor strmi vanj in po trepalnicah, brkih krog ust in koncih prstov se mu pozna, da je vznemirjen. Trepalnice utripljejo, kakor bi poskakovale, brki se stiskajo in raztezajo, zbližujejo in redčijo, konci prstov pomajujejo in vztrepetavajo.

Zdaj je urednik nenadoma privzdignil desno roko, uprl rdeči svinčnik v rokopis in — profesor se je naglo dvignil in razprl oči — napravil iz čisto pravilnega in umestnega podpičja dvopičje. Pri tem ni črhnil besede, položil roko nazaj k robu in čital dalje. Profesorju je zardelo levo uho, kakor bi ga zavil v škrlat. Na čelu nad desnim očesom se je pojavila naenkrat ostra in trpka zareza, ki je dozdaj sploh ni bilo opaziti.

Urednik je zopet dvignil svinčnik in ga mahoma zapičil v rokopis. Profesor se je vzpel še više, život se mu je stegnil kvišku, kakor bi bil iz gumija, rame so se dvignile skoro do srede glave. Urednik je napravil iz vejice piko, prečrtal "in", pa pričel naslednjo besedo z veliko začetnico.

Tiste kapljice krvi, ki so se bile pokazale pod profesorjevo kožo med prvimi sivimi kocinami pod očmi, so se povečale in nekako razlezle po žilicah, ki so se predle dalje protin nosu kakor rdeča pajčevina. Konec nosa je bil zlasti gosto prepežen in skoro popolnoma rdeč. Tudi desno uho se je pričelo razgrevati.

Urednik je obrnil zadnji list, pa zopet nepričakovano zabodel svoj rdeči svinčnik v rokopis. V drugo je napravil iz vejice piko, prečrtal besedico "ker" in napravil iz odločno pravilnega oziralnega stavka glavni stavek. Nastopni besedi je zapisal v liko začetnico.

Profesorju je bilo v tistem trenotku, kakor bi ga oblili s kropom. Iz sene mu je skočila na vsaki strani palec debela črna žila, ves obraz so razrile čmerne brazde, oba ušesa sta žarela kakor v ognju, obe rami sta pali obenem navzdol in pokazal se je nenavadno dolg vrat, kakor zvezan iz trdih in rjavih žil.

Mahoma je vstal, strgal rokopis izpred urednika, zgrabil klobuk in hlastno odhitel iz stanovanja.

II.

To se je zgodilo ravno nekako okoli pete ure popoludne. Vladimir je bil že prišel iz šole in je hodil po sosednji sobi, jurist Dragotin je igral klavir in teta Agata je žvenkljala v kuhinji z žlicami in pripravljala kavo. Profesor Ščetinar je pri svojem odhodu glasno loputal z vrati, vsi ljudje v stanovanju so ga čuli, prišli v gospodarjevo sobo in izpraševali po vzroku.

(Dalje prihodnjič.)

= Cenik knjig, =

katere se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI:

DUSNA PASA, vezana	$—.80
z zlato obrezo	1.—
POT K BOGU, elegantno v šagrin vezano	1.20
RAJSKI GLASOVI	—.40
Sv. URA, elegantno vezano	1.20
s zapono	1.30
SKRBI ZA DUSO, elegantno vezano	1.2
s zapono	1.30
VRTEC NEBESKI, v platno vezano	—.4
VODITELJ V SRECNO VECNOST v platno vezano	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško angleški tolmač	—.50
Domači zdravnik, vezan	—.75
Domači živinozdravnik	—.50
Nemščina brez učitelja	—.50
Grundriss der slovenischen Sprache vezano	1.—
Angleščina brez učitelja	—.40
Mala pesmarica	—.30
Angl. slov. in slov. angl. slovar	—.40
Prva nemška vadnica	—.40
Katekizem veliki	—.30
Prva računica	—.30
Slovar slov. nemški (Janežič - Bartel) nova izdaja	2.50
Slovar nemško slovenski (Janežič-Bartel) nova izdaja	2.50
Zirovnik, narodne pesmi, vezano, 1. 2. 3. in 4. zvezek vsaki po	—.50
Dobra Kuharica	2.50
Hitri računar	—.40
Nauk o pčelarstvu	1.—
Novi domovinski zakon	—.30
Odvetniška tarifa	—.40
Poljedelstvo	—.50
Pesmarica, nagrobnice	1.—
Katekizem mali	—.15
Pouk zaročencem	—.70
Ročni slovensko-nemški slovar	—.40
Schimpffov nemško-slovenski slovar	1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	1.20
Slovensko-angleška slovnica	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica	$1.25
Trtna uš in trtoreja	—.40
Zbirka domačih zdravil	—.50
Zbirka ljubavnih pisem	—.30
Popolni nauk o čebelarstvu	1.—
Slovenska pesmarica, I. in II. zvezek, vsaki po	—.60
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Zgodbe sv. pisma	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE.

Andrej Hofer,	—.20
Avstrijska ekspedicija	—.20
Avstrijski junaki, broš.	—.70
vezano	—.90
Baron Laudon	—.30
Baron Trenk	—.20
Bele noči....	—.20
Belgrajski biser	—.15
Beneška vedeževalka	—.20
Beračeve skrivnosti sto zvezkov	6.—
Beračica	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bojtek	—.10
Boj za pravico	—.35
Božični darovi	—.15
Bucek v strahu, burka	—.25
Burska vojska	—.25
Car in tesar	—.30
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Fran Josip	—.20
Ciganka	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	5.—
Cvetina borograjska	—.40
Cvetko	—.20
Cas je zlato	—.25
Clovek in pol	—.80
Crni bratje	—.20
Dama s kameljami	1.—
Darinka mala Crnogorka	—.20
Deteljica življenje treh kranj. bratov	—.20
Deset let v peklu	—.30
Devica Orleanska	—.30
Don Kižot	—.20
Doma in na tujem	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Dve povesti	—.20
Eno leto med Indijanci	—.20
Erazem Predjamski	—.20
Evstahija, dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
Fra Diavolo	—.25
George Stephenson, oče železnic	—.25
Grof Radecki	—.20
Grofica beračica, sto zvezkov	4.—
Gozdovnik, 2 zvezka	—.80
Grizelda	—.10
Grof Monte Cristo	$3.50
Hedviga, banditova nevesta	—.20
Hildegarda	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hirlanda	—.20
Hubad, pripovedke, I. in II. zvezek po	—.20
Ilustrirani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izdajavec	—.35
Islandski ribič	1.—
Izlet v Carigrad	—.20
Izdajalca domovine	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobruše	—.20
Jaromil	—.20
Jazbec pred sodnijo	...50
Jetnikovi otroci	—.50
Jurčevičevi zbrani spisi	
5. zv. V vojni krajini	$1.00
6. zv. Moč in pravica	$1.00
7. zv. Lepa Vida	$1.00
8. zv. Bela ruta bel denar	$1.00
9. zv. Med dvema stoloma	$1.00
10. zv. Rokovnjači, zgodovonski roman	$1.00
11. zv. Veronika Deseniška	$1.00
Kaj se je Marku sanjalo	—.20
Katastrofa Titanica	—.40
Kraljevič in berač, vezano	—.15
Kako postanemo stari	—.25
Kako se je pijanec izpreobrnil	—.30
Kraljica Draga	—.60
Krištof Kolumbo	—.20
Križem sveta	—.35
Krvna osveta	—.15
Knez črni Jurij	—.20
Krvava noč v Ljubljani	—.40
Lažljivi Kljukec	—.20
Leban, sto beril	—.20
Ljubezen in maščevanje, 102 svez.	5.—
Maksimilijan	—.25
Mali vseznalec	—.20
Marjetica	—.50
Marija hči polkova	—.20
Materina žrtev	—.50
Mati, socijalen roman	1.—
Miklova Zala	—.40
Mir bodi	—.70
Mirko Poštenjakovič	—.20
Mladi samotar	—.15
Mocni baron Ravbar	—.20
Mrtvi gostač	—.20
Musolino	—.20
Na različnih potih	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Narodne pripovesti, I., II., III. in 4 zvezek, vsaki po	—.20
Na divjem zapadu	—.50
Na bojišču	...35
Na Indijskih otokih	—.30
Najdenček	—.20
Na jutrovem	—.35
Na preriji	—.20
Naseljenici	—.20
Naselnikova hči	—.20
Navihanci	1.—
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—.75
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
Nezgoda na Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
Oče naš	—.35
Odkritje Amerike	—.40
O jetiki	—.15
Pariški zlatar	—.20
Pasjeglavci	1.—
Pavliha	—.20
Petrosini, znani N. Y. detektiv	—.25
Pod turškim jarmom	—.20
Podobe iz misijonskih dežel	—.35
Pot spokornika	—.40
Potop	$2.00
Potovanje v Liliput	—.20
Poslednji Mohikanec	—.20
Požigalec	—.20
Pred nevihto	—.20
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Princ Evgen Savojski	—.20
Prst božji	—.20
Punčika	—.20
Repoštev	—.20
Revolucija na Portugalskem	—.25
Ribičev sin	—.15
Rinaldo Rinaldini	—.30
Robinzon	—.40
Rodbina Polaneških, resnična povest	$1.00
Roparsko življenje	—.15
Rusko-japonska vojska 5 zvez.	—.75
Sita, mala Hindostanka	—.20
Skozi širno Indijo	—.25
Slovenski šaljivec	—.30
S prestola na morišče	—.20
Stanley v Afriki	—.20
Stezosledec	—.20
Sveta Notburga	—.20
Sveta Genovefa	—.20
Srečolovec	—.20
Sanjska knjiga velika	—.30
Saljivi Jaka	—.20
Stoletna pratika	—.60
Strah na Sokolskem gradu, 100 zv.	5.—
Sopek lepih pravljic	—.20
Strelec	—.20
Strahovalci dveh kron	—.80
Tegethof	—.20
Turki pred Dunajem	—.30
Tiun Ling	—.20
Timotej in Filemon	—.20
Tri povesti grofa Tolstoja	—.40
Trebušnik na slov. jugu	—.35
Trije rodovi	—.50
Uporniki	—.35
Vohun	—.50
Vojna leta 2000	—.20
Vojska na Turškem	—.35
V snegu sama	—.40
V delu rešitev	—.20
V gorskem zakotju	—.20
Vrtomirov prstan	—.20
Voščilni listi	—.20
Veliki trgovec	—.35
V srca globini	—.30
Zalost in veselje	—.45
Zadni grof celjski	—.30
Za kruhom	—.20
Za tuje grehe	—.60
Zlate jagode	—.20
Življenja trnjeva pot	—.35
Življenjepis Simona Gregorčiča	—.60
Z ognjem in mečem	2.—
Zmaj iz Bosne	—.50
Zeninova skrivnost	—.20
Krasni roman "Prokleta":	
1. zv. Prokleta,	
2. zv. Volčji ubjalec	
3. zv. Na pokopališču v Fremicourtu	
4. zv. Skrivnosti starega Mardochea	
5. in 6. zv. Ugrabljeni grofič	
7. in 8. zv. V kamnolomu.	
Cena vseh 8 zvezkov	1.80

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.25
2. zv. Maron kršćanski deček	—.25
3. zv. Marijina otroka	—.30
4. zv. Praški judek	—.25
5. zv. Ujetnik morskega roparja	—.35
6. zv. Arumugan sin indijanskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.30
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.25
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Prvič med Indijanci	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA.

Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Idealna tašča	—.20
Ne kliči vraga	—.30
Nemški ne znaje	—.20
Pot do srca	—.20
Prvi ples	—.20
Putifarka	—.30
Raztresenca	—.20
Revček Andrejček	—.40
Rokovnjači, narodna igra	—.40
Starinarica	—.20
Trije tički	—.30
V medenih dneh	—.20
Zupanova Micka	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne po komad	—.02
ducat po	—.20
Narodna nošnja in mesta Ljubljane, ducat po	—.35
Z slikami mesta New Yorka po	—.05
Razne svete podobe po	—.05
ducat	—.25
Album mesta New York s krasnimi slikami mesta	—.25

ZEMLJEVIDI:

Avstro - Ogrske, mali	—.10
Avstro-Ogrske, vezan	—.50
Kranjske dežele, mali	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Evrope, vezan	—.50
Gorenjske z novo bohinjsko in tržiško železnico	—.25
Celega sveta	—.25
Balkanskih držav	—.15
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania in West Virginia vsak 25 c komad.	

Opomba: Naročilom je priložiti denarne vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Hamburg-American Line.

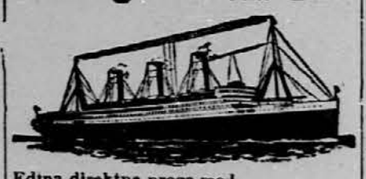

Edina direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM
oskrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, Amerika, President Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati, Pretoria, Patricia, Pennsylvania, Graf Waldersee, Prinz Oskar in Prinz Adalbert,
katerim sledi v kratkem nov parnik na štiri vijake in turbino
IMPERATOR
919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji parnik na svetu.
Izvrstno poslovanje. — Nizke cene. — Dobra postrežba.
Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serijalno številko, ktera jamči, da so zdravila prava in koristna.

Po dolgem času se mi je posrečilo iz najti pravo Alpen tinkturo in Pomado proti izpadanju in za rast las, [illegible] ni bilo, od katere moškim in ženskam gosti in dolgi lasje resnično popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali, ter ne osivali. Ravno tako moškim v 6. tednih krasni brki popolnoma zrastejo. Reumatizem v rokah nogah in križiščih v 8 dneh popolnoma ozdravim, kurja očesa bradavice, potne noge in osebline se popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim s $500. Pišite po cenik katerega pošljem zastonj.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 69 Cleveland, O.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62ndStr., Cleveland, O

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče

PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL
AUGUST BACH,
145 Washington St., New York,
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Zemljevid balkanskih držav
je dobiti po 15c. komad.
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton
FINLAND 12,185 ton

KROONLAND 12,185 ton
VADERLAND 12.018 ton
ZELLAND 12,185 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK.
84 State Street, BOSTON, MASS.
709 2nd Ave., SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street, PHILADELPHIA, PA.
1306 "F" Street, N. W. WASHINGTOWN, D. C.
219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & La Salle CHICAGO, ILL.
900 Locust Street, ST. LOUIS, MO.
205 Mc Dermot Ave., WINNIPEG, MAN.
319 Geary Street, SAN FRANCISCO, CAL.
121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street, MONTREAL, QUEBEC.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.

Direktna črta
do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.
Poštni Ekspres parniki sa:

"LA PROVENCE" na dva vijaka — "LA SAVOIE" na dva vijaka — "LA LORRAINE" na dva vijaka — "FRANCE" na štiri vijaka

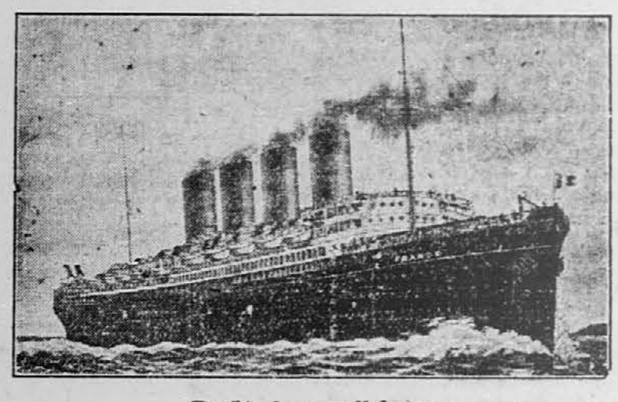

Poštni parniki sa:
"CHICAGO" "LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej redno ob četrtkih iz pristanišča štev. 57 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

†FRANCE	5. junija 1913.	†FRANCE	26. junija.
*LA PROVENCE	12. junija.	*LA SAVOIE	3. julija 1913.
*LA LORRAINE	19. junija.	*LA PROVENCE	10. julija 1913.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:
*NIAGARA odpl. s pom. št. 57. dne 21. junija 1913. ob 3 popol.
FLORIDE odpl. s pom. št. 84. dne 21. junija 1913. ob 3 popol.
*CHICAGO odpl. s pom. št. 57. 28. junija 1913. ob 3 popoldne.
*parniki z zvezdo zaznamovani imajo pojava vijaka.
Parniki z križem imajo po štiri vijaka

Avstro-Amerikanska črta

(prej bratje Cosulich)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

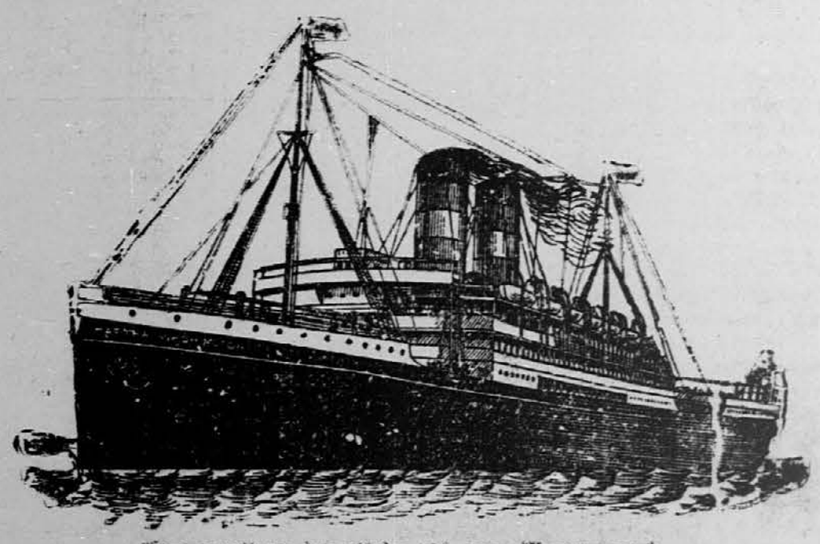

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON"

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko

Cene vožnil listov iz New Yorka za III. razred (v zlatu)

TRSTA	$34.00
LJUBLJANE	35.18
REKE	34.00
ZAGREBA	35.08
KARLOVCA	35.25

Za Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. stane $3.00 več.

II. RAZRED do TRSTA ali REKE: Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. $65.00, drugi $60 do $65.

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav:
ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA,
KAISER FRANZ JOSEF I.

Phelps Bros. & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK